

Kultúrne spektrum

Periodický informačný servis o aktualitách v teórii a praxi kultúrno-osvetovej práce pre potreby pracovníkov kultúry a obecných úradov v okresoch Bánovce nad Bebravou, Nové Mesto nad Váhom a Trenčín

Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne • ročník XX. • číslo 1 – 2/2010

Čo nájdete v čísle:

Oceňovanie pracovníkov kultúry • Hľadáme majstrov košíkárov • Prvé písomné zmienky v roku 2011 • Hľadanie finančných zdrojov pre kultúru – Dotácie MK SR, Fond mikroprojektov, Otvorený program on-line darovania moderných technológií • Zásady udeľovania ocenení NOC • Mozaika
• Vzor scenára na záver volebného obdobia • Jubilujúce kolektívy • Kultúra a osвета v tlači
• Príloha: Rozhlady – zákon č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MK SR

Občania v nedávnych komunálnych voľbách rozhodli o tom, kto bude stáť na čele ich obcí a miest. Niektorí volili zmenu, iní dali hlas svojim osvedčeným kandidátom.

Starostom, ktorí odchádzajú zo svojich postov, vyslovujeme poďakovanie za doterajšiu spoluprácu s našou inštitúciou. Vážime si ich priazeň, ktorú nám venovali a v ich ďalšom živote im želáme len to najlepšie.

Novozvoleným i staronovým predstaviteľom miest a obcí prajeme veľa pevného zdravia, síl a energie na ich postoch, aby úspešne plnili volebné programy a prekonávali prekážky, s ktorými sa budú denne stretávať.

Zaželajme si spoločne, aby nasledovné štyri roky boli nielen rokmi ďalšieho rozvoja vašich obcí, ale aby sa nám spoločnými silami darilo napomáhať rozvoju kultúry nielen v miestnych, ale aj v regionálnych podmienkach.

Ďakujeme vám za celoročnú spoluprácu a želáme šťastné a radostné vianočné i novoročné sviatky.

Nech vás po všetky dni nadchádzajúceho roka sprevádza zdravie, šťastie, chuť do života a bohaté priehľadné splnených predsavzatí, snov, túžob a nádejí.

*Pracovníci Trenčianskeho
osvetového strediska
v Trenčíne*

Čas Vianoc...

Už od konca októbra ťuká viac na naše peňaženky ako na naše city... S pribúdajúcim časom stále menej a menej odolávame tlaku reklám, akcií, zliav a iných, často klamlivých ťahov obchodníkov. Čože, veď nejde o život... Ide „iba“ o peniaze. Ale ony nie sú tým pravým symbolom tohto záračného času. Aspoň pre absolútnu väčšinu tých, ktorí sa na Vianoce úprimne tešia. (Hoci všetci vieme, že bez peňazí je to oveľa ťažšie...)

Ten naozajstný čas Vianoc je tu! A ťuká na naše srdcia. Žiadne neodolá a všetci sme tomu radi – bez rozdielu veku, pohlavia, povolania, zmýšľania. Zarezonuje krásou, zvláštnosťou, jedinečnosťou a neopakovateľnosťou chvíle. Šťastie, zdravie, rodina, láska, pokoj, pohoda – to sú najfrekvencovanejšie slová týchto dní. Obdarovávame sa navzájom a každý darček, hodný tohto času, určite poteší. Iba niekedy riešime vlastný problém medzi dvoma pocitmi – darovať a byť obdarovaný – ktorý je príjemnejší...? A to je dobre. Bodaj by sme mali iba takéto problémy.

Príjemný, nádherný vianočný čas, priatelia! A pre darcov i obdarovaných veľa darčiekov, na ktorých obstaranie netreba ani cent. Veď dobré zdravie, pevné priateľstvo a úprimnú lásku nekúpite ani v tom najväčšom supermarkete!

Krásne biele, pokojné a šťastné Vianoce všetkým...

Ján Mikláš

KULTÚRNI PRACOVNÍCI A KOLEKTÍVY SI PREVZALI OCENENIA

V Kongresovej sále Trenčianskeho samosprávneho kraja sa 23. novembra 2010 uskutočnilo slávnostné udeľovanie ocenení jednotlivcom a kolektívom z oblasti kultúry.

Účastníkov slávnostného večera, ktorí prijali pozvanie predsedu TSK, víťala v priestoroch vstupnej haly TSK svojím spevom a hudbou Sláčiková ľudová hudba zo Selca.

Po privítaní hostí a ocenených hneď v úvode príjemnú atmosféru navodil hrou na fujaru Štefan Sadovský s variáciami na detvianske piesne.

„Úroveň kultúry závisí najmä od ľudí, ktorí jej venujú svoj čas a energiu,“ uviedol vo svojom príhovore predseda TSK MUDr. Pavol Sedláček, MPH. **„S potešením som ocenil aspoň časť z nich, pretože bez ich obetavosti a nadšenia by sa mnohé významné podujatia vytratili z našich kultúrnych kalendárov. A to by bola nesmierna škoda.“**

Oceňovania sa zúčastnili (zľava): vedúca odboru kultúry TSK Ing. Marta Šajbidorová, predseda TSK MUDr. Pavol Sedláček, MPH, riaditeľka Verejnej knižnice M. Rešetku Mgr. Lýdia Brezová, riaditeľ Úradu TSK Ing. Vladislav Petráš a riaditeľ Trenčianskeho osvetového strediska v Trenčíne Mgr. Vladimír Zvalený.

Predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja MUDr. Pavol Sedláček, MPH, odovzdal pamätné listy za osobitný prínos k rozvoju kultúry Trenčianskeho kraja a za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva národa viacerým kolektívom a jednotlivcom z oblasti kultúry, konkrétne z regiónu Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Myjava a Bánovce nad Bebravou.

Pamätný list predsedu TSK za osobitný prínos k rozvoju kultúry Trenčianskeho kraja:

RNDr. Zdenka Baxová

vedúca astronomického a fyzikálneho krúžku na Gymnáziu Ľ. Štúra v Trenčíne, za dlhoročnú aktívnu činnosť v oblasti amatérskej astronómie a za vynikajúce výsledky pri práci s mládežou v oblasti popularizácie astronomických vied pri príležitosti životného jubilea.

Jozef Čapák

dirigent a kapelník Dychovej hudby Hornosúčanka z Hornej Súče, za dlhoročné pôsobenie a dosiahnuté úspechy v rozvoji a propagácii dychovej hudby v Trenčianskom kraji pri príležitosti životného jubilea.

Ing. František Ježík

starosta obce Trenčianska Turná, za aktívny prístup k podpore tvorby, šírenia a uchovávania kultúrnych hodnôt a za vytváranie podmienok pre rozvoj miestnej a regionálnej kultúry pri príležitosti životného jubilea.

Ľubica Juríčková

za celoživotné kultúrno-osvetové pôsobenie v Trenčianskom osvetovom stredisku v oblasti záujmového vzdelávania, udržiavania a rozvíjania národných tradícií, výročí významných osobností, udalostí a prvých písomných zmienok pri príležitosti životného jubilea.

Mgr. Ján Jurák

režisér, autor a vydavateľ divadelných hier z Bošáče, za tvorbu, réžiu a vydanie divadelných hier pre deti i dospelých a publikačnú činnosť o významných osobnostiach Trenčianskeho kraja pri príležitosti životného jubilea.

Ján Jurák sa v tomto roku dožil významného životného jubilea – 80 rokov. Za jeho aktivity mu v roku 2009 udelili ocenenie Významná osobnosť Podjavoriny. V tomto roku si prevzal Pamätnú plaketu riaditeľa Trenčianskeho osvetového strediska v Trenčíne i Medailu Daniela Gabriela Licharda od generálneho riaditeľa Národného osvetového centra.

Jozef Marček

starosta obce Omšenie, za aktívny prístup k podpore tvorby, šírenia a uchovávanía kultúrnych hodnôt v oblasti dychovej hudby a vytvárania podmienok pre rozvoj miestnej kultúry pri príležitosti životného jubilea.

Ján Mikláš

organizátor kultúrneho a spoločenského diania v meste Stará Turá i okolí, publicista a šéfredaktor mestského mesačníka, za dlhoročnú kultúrno-osvetovú prácu a aktivity v oblasti cezhraničnej spolupráce s Českou republikou, za metodickú a lektorskú činnosť na úseku občianskej obradnosti a publikačné aktivity.

KOLEKTÍVY:

Divadelný súbor Bošáca

za dlhoročný prínos k rozvoju ochotníckeho divadla pri príležitosti 100. výročia založenia divadla v Bošáci.

Stála divadelná ochotnícka scéna z Nového Mesta nad Váhom

za dlhoročný prínos k rozvoju ochotníckeho divadla v Trenčianskom kraji pri príležitosti 140. výročia divadelného diania v Novom Meste nad Váhom.

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne

za vzdelávacie, informačné a kultúrne poslanie, za umožňovanie slobodného prístupu k informáciám a podiel na celoživotnom vzdelávaní jej používateľov a návštevníkov pri príležitosti 85. výročia vzniku knižnice.

Pamätný list predsedu TSK za uchovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva národa:

PhDr. Viera Abelová

za činnosť v dokumentácii, zbere, vedeckom spracovaní a prezentácii hmotnej ľudovej kultúry v Trenčianskom kraji.

Erika Blažejová

kronikárka obce Drietoma za dlhoročné systematické zaznamenávanie udalostí v obci, za 20-ročné vedenie obecnej kroniky.

Ing. Miroslav Borcovan

starosta obce Kálnica, za aktívny prístup k tvorbe a šíreniu kultúrnych hodnôt s cieľom zachovávať a rozvíjať špecifické prejavy predkov.

Ing. Pavol Ježík

vedúci folklórnej skupiny Večernica z Trenčianskej Turnej, za dlhoročné pôsobenie v oblasti folklóru, hudby, spevu a tanca.

Univerzitný profesor Jozef Novák, CSc.

za spoluprácu pri realizácii výstav a expozícií s heraldickou tematikou v Trenčianskom múzeu v Trenčíne.

Štefan Sadovský

za dlhoročnú kultúrno-osvetovú prácu a pôsobenie v oblasti folklóru, hudby, spevu a tanca v Trenčianskom kraji.

Ján Skovajsa

za dlhoročnú publicistickú, kultúrno-osvetovú prácu, udržiavanie a rozvíjanie národných tradícií a výročí významných osobností v obci Dolné Srnie.

Milan Vrba

autor dokumentárnych filmov z Hornej Súče za dlhoročnú činnosť spojenú s vytváraním, spracovávaním a archiváciou foto a videodokumentácie zo života obce Horná Súča pri príležitosti uvedenia dokumentárneho filmu Rok na dedine.

KOLEKTÍVY:

Sláčiková ľudová hudba zo Selca

za zbieranie, archivovanie a šírenie kultúrnych hodnôt a odkazu našich predkov pri príležitosti 170. výročia vzniku sláčikovej ľudovej hudby.

Folklórna skupina Teplanka z Trenčianskej Teplej

za dlhoročné aktívne pôsobenie a šírenie kultúry a folklóru doma i v zahraničí pri príležitosti 50. výročia založenia skupiny.

Folklórna skupina Kýčer z Turej Lúky

za dlhoročné aktívne pôsobenie a šírenie kultúrnych hodnôt našich predkov pri príležitosti 60. výročia založenia skupiny.

Slávnostný večer pokračoval oceňovaním z rúk riaditeľov Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne, Galérie M. A. Bazovského v Trenčíne a Trenčianskeho osvetového strediska v Trenčíne, od ktorých si pamätné listy prevzali ďalší ocenení.

Riaditeľka Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja Mgr. Lýdia Brezová udelila:

Ocenenie Za tvorivý čin roka:

kolektívu pracovníkov Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne:

Bc. Sylvii Fabovej

Márii Kernovej

Mgr. Jane Makišovej

Mgr. Petrovi Martinákovi

za inováciu webovej stránky Verejnej knižnice Michala Rešetku v Trenčíne, za ktorú získali I. miesto v celoslovenskej súťaži o najlepšie webové sídlo knižnice TOP WebLib 2009 v kategórii verejných a školských knižníc.

Pamätný list za dlhoročné pôsobenie:

PhDr. Eve Berkovej

za dlhoročnú knižnično-informačnú činnosť a založenie Literárneho klubu Omega pri Mestskej knižnici v Novom Meste n/V.

Zuzane Berkovej

knižovníčke a členke kultúrnej komisie v obci Trenčianske Stankovce za dlhoročnú knižnično-informačnú činnosť v obci pri príležitosti životného jubilea.

Márii Forgáčovej

za dlhoročnú knižnično-informačnú činnosť vo VKMR Trenčín – pobočka Dlhé Hony pri príležitosti pracovného jubilea 30 rokov práce v knižnici.

Helene Klobučníkovej

vedúcej Mestskej knižnice Ľ. Štúra v Bánovciach nad Bebravou za dlhoročnú knižnično-informačnú činnosť, rozvoj vzdelanosti, čitateľských aktivít, kultúrnych hodnôt v práci s mládežou a deťmi.

Lýdii Žiškovej

knižovníčke obce Selec za dlhoročnú knižnično-informačnú činnosť v obci pri príležitosti životného jubilea.

Pamätné listy za dlhoročné pôsobenie udelila riaditeľka Galérie M. A. Bazovského v Trenčíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja PhDr. Danica Lovišková:

PhDr. Alene Hejlovej

za dlhoročnú galerijnú činnosť a publikačné aktivity pri príležitosti životného jubilea

PaedDr. Elene Porubänovej

za dlhoročnú galerijnú činnosť a publikačné aktivity pri príležitosti životného jubilea

Pamätné listy odovzdala Ing. Marta Šajbidorová, vedúca Odboru kultúry TSK.

Riaditeľ Trenčianskeho osvetového strediska v Trenčíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja Mgr. Vladimír Zvalený odovzdal pamätné listy nasledovným jednotlivcom i kolektívom:

Anne Arbetovej

kultúrno-osvetovej pracovníčke a kronikárke obce Vaďovce za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie v obci.

Viere Chrenčovej

kultúrno-osvetovej pracovníčke a knihovníčke v obci Vaďovce za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie v obci.

Mgr. Izabele Bulkovej

amatérskej výtvarníčke z Trenčína, za dlhoročnú kultúrno-osvetovú činnosť v oblasti neprofesionálnej umeleckej tvorby pri príležitosti životného jubilea.

Jánovi Johaníkovi

harmonikárovi Folklórnej skupiny Teplanka z Trenčianskej Teplej za dlhoročné aktívne pôsobenie a šírenie kultúry a folklóru pri príležitosti 50. výročia vzniku Folklórnej skupiny Teplanka.

PaedDr. Petrovi Grmanovi

za rozvoj kultúry a budovanie Mestského múzea v Bánovciach nad Bebravou.

• SPRÁVY • INFORMÁCIE

Blanke Kodajovej

za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie v Mestskom kultúrnom stredisku Bánovce nad Bebravou.

Janke Kuhajdovej

osvetovej pracovníčke v obci Bzince p/J. za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie v obci pri príležitosti životného jubilea.

Alene Kušnierovej

kultúrno-osvetovej pracovníčke a vedúcej obecnej knižnice

v obci Žitná-Radiša za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie v obci pri príležitosti životného jubilea.

Ľubici Mikulášovej

pracovníčke knižnice, členke kultúrnej komisie a redakčnej rady Stankovského informátora v obci Tr. Stankovce za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie v obci pri príležitosti životného jubilea.

Anne Nad'ovej

dlhoročnej kronikárke obce Vaďovce za rozvoj kultúry a spoločenského života v obci.

Ing. Milanovi Orlichovi

dlhoročnému kronikárovi obce Vaďovce, za zmapovanie histórie obce z dostupných historických prameňov a začiatok vedenia obecnej kroniky.

Júliusovi Remperovi

amatérskemu výtvarníkovi z Trenčína za dlhoročnú kultúrno-osvetovú činnosť v oblasti neprofesionálnej umeleckej tvorby pri príležitosti životného jubilea.

Anne Weberovej

členke komisie pre rozvoj kultúry a vzdelávania v obci

Omšenie za dlhoročné kultúrno-osvetové pôsobenie v obci pri príležitosti životného jubilea.

Detškému folklórному súboru Nezábudky z Drietomy

za dlhoročné pôsobenie v oblasti kultúry pri príležitosti 10. výročia vzniku súboru.

Spevákkej skupine Studienka z Chocholnej-Velčíc

za dlhoročné pôsobenie v oblasti kultúry pri príležitosti 15. výročia vzniku skupiny.

Za ocenených sa poďakoval Ján Mikláš.

Ing. Pavol Ježík, vedúci folklórnej skupiny Večernica Trenčianska Turná (harmonika), a Štefan Sadovský – Piesne od Trenčína .

Folklórna skupina Teplanka z Trenčianskej Teplej s piesňami Nad tú Teplú, Šak sa mi milá, Také sa mi dievča páči.

Spevácka skupina Studienka z Chocholnej – Velčíc Piesne – Mala som milého sokola švarneho, Trenčiansky rodný môj kraj.

Detský folklórny súbor Nezábudky Drietoma – M. Janegová, D. Vasková, A. Kokešová zaspievali piesne Ostala som samotná, Keď sa sýkorka vydávala. →

HĽADÁME MAJSTROV KOŠIKÁROV

V rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 je Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja partnerom projektu Tvůrčí dialogy v tradici přes hranici. Vedúcim partnerom projektu je Občianske združenie Kunovjan Kunovice, hlavným cezhraničným partnerom je RKC v Prievidzi a ďalšími partnermi sú Považské osvetové stredisko Považská Bystrica a Vlastivedné múzeum Považská Bystrica.

Jednou z plánovaných aktivít projektu na rok 2011 je realizácia výskumu ľudových umeleckých výrobcov, ktorí sa zaoberajú košíkárstvom.

Hľadáme osoby zručné v tradičnom košíkárskom remese, ktorým ponúkame možnosť zapojiť sa do projektu. Výstupom výskumu realizovaného v roku 2011 bude podobne ako v predchádzajúcom roku spracovanie katalógu ľudových výrobcov a CD nosiča, ktorý posluží na prezentáciu ľudových výrobcov a ich tvorby.

Rok 2010 bol zameraný na výskum majstrov hrnčiarov a ke-

ramikárov. Vďaka nemu sa nám podarilo nadviazať spoluprácu s viacerými majstrami tohto remesla. Všetkým sme umožnili prezentovať svoju tvorbu v rámci aktivít projektu a tí, čo sa zapojili, vyslovili spokojnosť.

Ak sa práve vy zaoberáte týmto ľudovým remeslom, prípadne poznáte vo svojom okolí majstrov košíkárov, kontaktujte Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne, č. tel. 032/6555 325 (p. Vraždová), prípadne mailom: anna.vrazdova@tnos.tsk.sk.

Radi vám poskytneme bližšie informácie.

Prvé písomné zmienky v roku 2011

OKRES TRENČÍN

Drietoma	690. výročie	rok 1321
Neporadza – Pustá Neporadza	690. výročie	rok 1321
Malá Chocholná	615. výročie	rok 1396
časť Chocholnej-Velčíc		
Veľká Chocholná	530. výročie	rok 1481
časť Chocholnej-Velčíc		
Petrova Lehota	665. výročie	rok 1346
Záblatie	645. výročie	rok 1366
časť Trenčína		

OKRES BÁNOVCE

Trebichava	615. výročie	rok 1396
Veľké Chlievany	735. výročie	rok 1276
Slatinka nad B.	530. výročie	rok 1481

OKRES NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

Hrádok	765. výročie	rok 1246
Hôrka nad Váhom	765. výročie	rok 1246
Kočovce	690. výročie	rok 1321
Beckovská Vieska	615. výročie	rok 1396
časť Kočoviec		
Kálnica	615. výročie	rok 1396
Lúka	765. výročie	rok 1246
Očkov	690. výročie	rok 1321

Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne ponúka obciam v príprave a realizácii osláv prvých písomných zmienok. V prípade záujmu sa kontaktujte s **Lubicou Juríčkovou**, č. tel. 032/6555 322, e-mail: lubica.jurickova@tnos.tsk.sk.

HĽADÁME FINANČNÉ ZDROJE PRE KULTÚRU

DOTÁCIE MINISTERSTVA KULTÚRY SR PRE ROK 2011

Zákon č. 434 z 26. októbra 2010 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky upravuje účel, rozsah, spôsob a podmienky poskytovania dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej MK SR). Zákon nadobúda účinnosť od 1. januára 2011. Nájdete ho v plnom znení v rubrike Rozhľady. Z dôvodu prípravy a schvaľovania zákona budú informácie o možnosti získania dotácie na rok 2011 zverejnené pre žiadateľov v priebehu decembra.

Elektronická registrácia žiadostí o poskytnutie dotácie bude spustená pravdepodobne od 3. januára 2011. Termíny na predkladanie žiadostí do jednotlivých programov sú určené na január a začiatok februára 2011.

Podľa informácie, ktorú sme získali na MK SR, bude pre Program 8 – Nehmotné kultúrne dedičstvo a kultúrno-osvetová činnosť termín uzávierky stanovený na 8. februára 2011.

Záujemcom o poskytnutie dotácie odporúčame priebežne sledovať internetovú stránku MK SR www.culture.gov.sk, kde budú zverejnené všetky potrebné informácie v časti Dotácie 2011.

FOND MIKROPROJEKTOV PODPORUJE AJ KULTÚRNE AKTIVITY

4. výzva na predkladanie žiadostí o finančný príspevok

Fond mikroprojektov nie je našim čitateľom potrebné osobitne predstavovať. Už sme o ňom na stránkach nášho časopisu informovali. Tvorí súčasť Operačného programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013. Ako oblasť podpory I.6. Fond mikroprojektov je realizovaný na celom slovensko-českom pohraničí. Slúži na podporu rozpočtovo malých, ale z hľadiska významu veľmi prínosných projektov pre nadväzovanie a rozširovanie kontaktov medzi partnermi z oboch častí hranice.

Trenčiansky samosprávny kraj ako Správca SR Fondu mikroprojektovv spolupráci s Vedúcim partnerom a Správcom ČR Regionom Bílé Karpaty vyhlasuje

4. výzvu na predkladanie žiadostí o finančný príspevok

z Fondu mikroprojektov

v rámci Operačného programu cezhraničnej spolupráce SR – ČR 2007 – 2013.

Platnosť výzvy: 20. 10. 2010 od 14.00 hod. – 10. 1. 2011 do 14.00 hod.

*Fond bude podporovať najmä **neinvestičné projekty** v oblasti cezhraničných aktivít. Je nástrojom pre podporu projektov menšieho rozsahu na regionálnej úrovni. Ide predovšetkým o podporu nových aktivít s dopadom na podporované územie a preukázateľnou cezhraničnou spoluprácou, aktivít smerujúcich k rozvoju cezhraničnej spolupráce a vytváraniu nových väzieb medzi subjektmi, ktoré realizujú svoje aktivity s preukázateľným dopadom na dané prihraničné oblasti. Mikroprojekty budú zamerané predovšetkým na oblasť rozvoja medziľudských cezhraničných vzťahov, spoločenských, osvetových a kultúrnych aktivít. Podporované sú i mikroprojekty zamerané na zlepšenie infraštruktúry daného územia, predovšetkým z oblasti mestskej a turistickej vybavenosti s cezhraničným dopadom.*

*Konkrétne podporované aktivity – **Kultúrne výmeny, Miestna demokracia, Ľudské zdroje, Plánovacie a rozvojové štúdiá, Hospodársky rozvoj, Životné prostredie, Cestovný ruch, Komunikácia** – sú uvedené v Príručke pre žiadateľa.*

Upozorňujeme najmä na možnosť podpory kultúrnych aktivít a cestovného ruchu:

Kultúrne výmeny: Kultúrne a spoločenské výmeny medzi miestnymi skupinami na oboch stranách prihraničného regiónu. Kultúrne a spoločenské akcie novovzniknuté, inovované alebo také, ktoré existovali, ale momentálne sú prerušené (vrátane mediálnych prostriedkov a športových aktivít). Ide o stretnutia a výmeny medzi mládežou, umelecké a športové činnosti, folklórne slávnosti a podobné akcie s dôrazom na rozvoj tradícií, dlhodobej spolupráce a zamestnanosti, podporovaných hlavne vo fáze ich vzniku. Predmetom podpory bude hlavne organizačná stránka akcií.

Cestovný ruch: Fond bude poskytovať zdroje pre rad aktivít zameraných na rozvoj cestovného ruchu – vypracovanie štúdií, plánovanie, opatrenia zamerané na posilnenie inštitúcií, rozvoj kvalitnej a prírodu nepoškodzujúcej turistiky (vrátane agroturistiky), návrh a zavedenie nových turistických produktov vytvárajúcich trvalé pracovné miesta, špecifické školenia malých a stredných podnikateľov a súvisiace programy pre rozvoj ľudských zdrojov.

Maximálna dĺžka realizácie mikroprojektu:

Maximálna dĺžka realizácie mikroprojektu je stanovená na 12 mesiacov. Konkrétny termín ukončenia schváleného projektu bude uvedený v Zmluve o poskytnutí finančného príspevku, najneskôr však do 31. 12. 2012.

Financovanie mikroprojektov:

Rozmedzie finančného príspevku z ERDF pre jednotlivé mikroprojekty spolufinancované Fondom mikroprojektov:

- minimálna čiastka: **3.000 €**
- maximálna čiastka: **20.000 €**

Výška podpory z ERDF nesmie presiahnuť **85 %** celkových spôsobilých verejných výdavkov mikroprojektu a zároveň čiastku 20.000 €. Celkový rozpočet mikroprojektu môže činiť maximálne **40.000 €**.

Štruktúra financovania celkových spôsobilých výdavkov mikroprojektov je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

Českí žiadatelia	Slovenskí žiadatelia	
	verejný sektor	súkromný sektor
ERDF – 85 %	ERDF – 85 %	ERDF – 80,75 %
Štátny rozpočet – 0%	Štátny rozpočet – 10 %	Štátny rozpočet – 14,25 %
Vlastné zdroje žiadateľa – 15 %	Vlastné zdroje žiadateľa – 5 %	Vlastné zdroje žiadateľa – 5 %

Ak sa chcete zapojiť do aktuálnej výzvy, všetky potrebné informácie, dokumenty a kontakty nájdete na webovej stránke Trenčianskeho samosprávneho kraja (link – <http://www.tsk.sk/sk/regionalny-rozvoj/strukturalne-fondy-v-obdobi-2007-2013/cezhranicna-spolupraca-srcr/fond-mikroprojektov.html>).

V prípade, že nestihnete predložiť žiadosť, budete mať možnosť urobiť tak v ďalšej výzve. Bude vyhlásená už 20. 1. 2011 a projekty bude potrebné predložiť do 24. 3. 2011.

Zdroj: www.tsk.sk

TechSoup Slovakia – otvorený program on-line darovania moderných technológií

Program TechSoup Slovakia ponúka **neziskovým organizáciám a verejným knižniciam** možnosť uchádzať sa o získanie technologického daru vo forme softvéru spoločnosti Microsoft. Dary je možné získať po registrácii na webovej stránke <http://www.techsoup-slovakia.org/> a po kladnom posúdení organizácie.

Podmienky úspešnej registrácie a kladného posúdenia neziskovej organizácie:

- žiadateľ je občianske združenie, nezisková organizácia, nadácia, neinvestičný fond alebo organizácia s medzinárodným prvkom v súlade so zákonmi SR,
- organizácia má platnú registráciu a vie o tom predložiť príslušné dokumenty,
- aktivita organizácie je v súlade s kritériami darovania spoločnosti Microsoft.

Podmienky úspešnej registrácie a kladného posúdenia knižnice:

- žiadateľ je verejná knižnica v súlade so zákonom o knižniciach č. 183/2000 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov alebo je verejne prístupná knižnica a poskytuje služby verejnosti (napr. vedecká knižnica s popísaným režimom),
- poskytuje služby prístupu verejnosti na internet,
- darovaný softvér sa bude využívať pre počítače využívané verejnosťou, nie pre administratívne účely organizácie.

Ako získať vecné dary?

Postup pre neziskové organizácie

- zaregistrujte vašu organizáciu cez on-line formulár <http://www.techsoup-slovakia.org/user/register> (zadajte bežné údaje – názov, sídlo, meno štatutárneho zástupcu, telefón, e-mail atď.),
- v časti *Typ činnosti organizácie* zvolte **JEDNU AKTIVITU** pre vašu organizáciu,
- v časti *Identifikačné údaje organizácie* uveďte *registračné číslo organizácie* (VVS/..., OVVS/..., 203/Na..., MK-... a pod.) podľa registrácie MV SR a *IČO a DIČ žiadateľa*,
- naskenované doklady o organizácii (zakladacia listina/zriaďovací dokument a pod., IČO, DIČ) nám zašlite e-mailom na adresu slovakia@techsoup-europe.org a súčasne na adresu techsoup@nadaciapontis.sk,
- po schválení spôsobilosti vašej organizácie prijímať technologické dary prostredníctvom programu TechSoup Slovakia si vyberte z on-line katalógu a zašlite on-line objednávku,
- po zaplatení administratívneho poplatku za službu programu TechSoup vám firma Microsoft doručí váš softvér a licenčné zmluvy kuriérom do sídla organizácie.

Postup pre verejné knižnice

- zaregistrujte vašu organizáciu cez on-line formulár <http://www.techsoup-slovakia.org/user/register> (zadajte bežné údaje – názov, sídlo, meno štatutárneho zástupcu, telefón, e-mail atď.),
- v časti *Typ činnosti organizácie* zvolte podporovanú aktivitu pre verejné knižnice – „**KNIŽNICA S PRÍSTUPOM VEREJNOSTI**“,
- v časti *Identifikačné údaje organizácie* uveďte evidenčné číslo knižnice podľa Zoznamu knižníc Slovenskej republiky MK SR na stránke [*terstvo/formulre/kniznice* a IČO a DIČ knižnice \(príp. jej zriaďovateľa, ak knižnica nemá právnu subjektivitu\),](http://www.culture.gov.sk/minis-</div><div data-bbox=)

- vyplňte *špeciálnu časť dotazníka* pre verejné knižnice (pôsobenie knižnice, počet verejnosti prístupných počítačov a pod.),
- *naskenované doklady o organizácii* (zakladacia listina/zriaďovací dokument a pod., IČO, DIČ, evidenčné číslo knižnice) zašlite e-mailom na adresu slovakia@techsoup-europe.org a súčasne na adresu techsoup@nadaciapontis.sk,
- *po schválení spôsobilosti* vašej organizácie prijímať technologické dary prostredníctvom programu TechSoup Slovakia si vyberte z on-line katalógu a zašlite on-line objednávku,
- *po zaplatení administratívneho poplatku* za službu programu TechSoup vám firma Microsoft doručí váš softvér a licenčné zmluvy kuriérom do sídla organizácie.

Výhody pre vašu organizáciu:

- *registrácia* je bezplatná (registrácia nezaväzuje ku žiadnej objednávke v budúcnosti),
- bezplatná *pomoc a poradenstvo* pri výbere produktov (služba pre registrované organizácie),
- bezplatné *informácie zo vzdelávacieho centra* stránky TechSoup (základné IT informácie upravené pre potreby neziskových organizácií).

Presvedčte sa o výhodách a možnostiach programu TechSoup Slovakia na stránke <http://www.techsoup-slovakia.org/node/802> a môžete hneď začať!

Program TechSoup Slovakia sa na Slovensku realizuje od 1. júla 2009 v spolupráci troch neziskových organizácií – TechSoup Global (San Francisco), Fundacja TechSoup (Varšava) a Pontis n. o. (Bratislava). Za toto obdobie sa zaregistrovalo takmer 210 organizácií, ktorým sme poskytli 58 darov v trhovej hodnote vyše 140.000 € za poplatok necelých 5.700 €.

Bezkonkurenčná ponuka softvérových produktov spoločnosti Microsoft vám umožní ich získať **vo forme technologických darov**¹ iba za nízky administratívny poplatok! Neplatí sa teda bežná cena za produkt, ale iba poplatok za službu TechSoup Slovakia vo výške 4 – 6 % z trhovej ceny produktu. Podrobnosti nájdete na našej stránke produktov <http://www.techsoup-slovakia.org/product>.

Ďalšie informácie o programe TechSoup Slovakia poskytnie **Maroš Silný**, manažér neziskovej organizácie Pontis n. o., na tel. č.: 02 5710 8132, resp. 0948 016 123, alebo e-mailom na adrese: maros.silny@nadaciapontis.sk, resp. techsoup@nadaciapontis.sk.

Stručne je program TechSoup Slovakia predstavený na: <http://www.techsoup-slovakia.org/product>

Zdroj: internet
Rubriku pripravila: A. Vraždová

Národné osvetové centrum vypracovalo nové ZÁSADY UDEĽOVANIA OCENENÍ

MEDAILA DANIELA GABRIELA LICHARDA A POCTA GENERÁLNEHO RIADITEĽA NÁRODNÉHO OSVETOVÉHO CENTRA

sú ocenenia nefinančného charakteru, ktoré udeľuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra kolektívom a jednotlivcom za významný podiel na rozvoji osvety, miestnej a regionálnej kultúry, ochrane, šírení a prezentácii kultúrneho dedičstva v Slovenskej republike i v zahraničí.

Ocenenia možno udeliť za:

- dlhoročnú vysokú umeleckú úroveň tvorby;
- výrazný podiel na rozvoji kultúrnych, osvetových, umeleckých aktivít v miestnych a regionálnych podmienkach;
- významný príspevok k teórii osvety, občianskeho a projektového vzdelávania a voľnočasových aktivít;
- cieľavedomé vyhľadávanie, uchovávanie a šírenie bohatstva kultúrneho dedičstva a výchovy jeho vnímateľov;
- úspešnú prezentáciu národnej kultúry doma i v zahraničí;
- mimoriadnu kreativitu v tvorbe a realizácii edukačných a mimoumeleckých aktivít.

Ocenenia možno udeliť pri príležitosti:

1) Jednotlivcom:

- dosiahnutia mimoriadneho úspechu, vykonaní záslužnej činnosti pre osvetu a kultúru;
- výročia pôsobenia v oblasti, odbore (Pocta GR najmenej 10 rokov a Medaila DGL 20 rokov);
- životného jubilea.

2) Kolektívom:

- výročia založenia súboru, skupiny, klubu, krúžku (Pocta GR najmenej 10 rokov a Medaila DGL 20 rokov);
- dosiahnutia mimoriadneho úspechu, vykonaní záslužnej činnosti pre osvetu a kultúru.

Tieto zásady nadobúdajú účinnosť dňa 1. novembra 2010. Ďalšie informácie o podmienkach predkladania písomného návrhu na udelenie ocenenia nájdete na:

<http://www.nocka.sk/uploads/59/1e/591ed847fcb0766a3928904a68baff77/zasady-udelovania-oceneni.pdf>

JÁN SKOVAJSA SI PREVZAL MEDAILU DANIELA GABRIELA LICHARDA

Ján Skovajsa v tomto roku oslávil životné jubileum. Narodil sa 3. 7. 1950 v Dolnom Srní, kde od roku 1975 pôsobí ako kultúrny pracovník.

Prispieva do rôznych novín a časopisov: Trenčianske noviny, Slovenské národné noviny, Kopaničiar expres, Evanjelický posol spod Tatier, Národná osвета, Bratislavský večerník, Národná obroda, Literárny týždeník, propagujúc život a dielo významných osobností kraja pod Javorinou, spoločenský život v minulosti a kultúrno-spoločenské aktivity v súčasnosti.

Pričinil sa o vydanie pamätných medailí k 600. výročiu obce a k 110. výročiu narodenia M. Rázusa, poštovej známky M. Rázusa, odhalenie pamätných tabúl J. Chorvátovi, A. Mihálovi, J. Martákovi a jeho manželke M. Rázusovej-Martákovej, náhrobného pomníka J. Martákovi a pri odhalení búst J. Hollého, M. Rázusa a M. Rázusovej-Martákovej v obci Dolné Srnie.

Je členom Spoločnosti generála M. R. Štefánika a Spolku Martina Rázusa, Matice slovenskej a členom Predsedníctva Spoločnosti pre Tvorbu T.

Je autorom kníh 600 rokov Dolné Srnie (1988), A takí nezomierajú (2006), Ani ohnúť, ani zlomiť, editorom duchovnej poézie M. Rázusovej-Martákovej V tichu kajúcnosti (2007).

Ján Skovajsa preberá ocenenie z rúk riaditeľa TNOS Mgr. V. Zvaleného. Ocenenému blahoželá i predseda TSK MUDr. Pavol Sedláček, MPH.

VYSTAVOVALI V MNÍCHOVEJ LEHOTE

Výstavu z tvorby keramikárov Zlínskeho a Trenčianskeho kraja Majstri hrnčiar – Mistři hrnčíři sme realizovali v rámci cezhraničného projektu Tvůrčí dialogy v tradici přes hranici s vedúcim partnerom OZ Kunovjan Kunovice, hlavným cezhraničným partnerom Regionálnym kultúrnym centrom Prievidza a partnermi Považským osvetovým strediskom v Považskej Bystrici a Vlastivedným múzeom v Považskej Bystrici.

Výstava bola pre verejnosť sprístupnená 4. 6. 2010 v priestoroch Materskej školy v Mníchovej Lehote, dejisku konania vrcholného regionálneho festivalu trenčianska – Trenčianskych folklórnych slávností. Následne 5. 6. 2010 sa uskutočnila vernisáž tejto výstavy za účasti zástupcov všetkých partnerov projektu, ľudových výrobcov a verejnosti. S prezentáciou projektu vystúpila Mgr. Ľudmila Húsková, riaditeľka RKC v Prievidzi a Mgr. Vladimír Zvalený, riaditeľ TNOS v Trenčíne. Projektová manažérka hlavného cezhraničného partnera, Mgr. Amália Lomnická a Libor Habarta z OZ Kunovjan Kunovice predstavili odborné aspekty prezentovanej výstavy.

V programe vernisáže vystúpila cimbalová muzika Bálešáci zo Starého Města na Morave, ktorú zabezpečil vedúci partner projektu – OZ Kunovjan Kunovice.

Výstavnú kolekciu tvorili exponáty 19 súčasných výrobcov keramiky z oboch prihraničných regiónov. Trenčianske osvetové stredisko participovalo na výskume a zdokumentovaní výrobcov vo svojej územnej pôsobnosti. Proces mapovania a dokumentovania tejto oblasti ľudovej tvorby nie

Časť vystavených exponátov z tvorby keramikárov Trenčianskeho kraja.

Časť vystavených exponátov z tvorby keramikárov
Zlínskeho kraja.

je ukončený a ďalej priebežne pokračuje. Okrem vlastných exponátov bola výstava doplnená bohatým dokumentačným materiálom, pozostávajúcím z medailónov jednotlivých výrobcov s ich charakteristikami na propagačných tabuliach. Trenčianske osvetové stredisko vydalo katalóg k výstave s cieľom informovať o vystavujúcich autoroch a ich tvorbe v textovej i obrazovej podobe.

V tvorbe vystavujúcich autorov nájdeme široké spektrum jednotlivých druhov keramiky. „Popri tradičnej úžitkovej hrnčine, s ktorou sa predstavujú napr. *Anton a Izabela Chylovi z Prievidze, manželia Crlovi a Hana Jančová z Buchlovic,*

Izabela Chylová

Soňa Zelisková z Dubnice nad Váhom a Andrea Gontkovská z Dolného Srnia, výstava obsahovala i iné druhy keramiky. S výrobkami z kameniny sa predstavili najmä *Emil*

Soňa Zelisková

Kobza z Velehradu či Gabriela Majíčková z Uherského Hradišťa. Istým návratom k starodávnej archaickej keramike sú výrobky *Igora Chrásteka z Zlechova* a historické repliky pravekej keramiky od *Petra Vozárika z Trenčína.*

Peter Vozárik

Všetky sú príkladmi tzv. zadymovanej „čiernej“ keramiky pálenej v poľných peciach bez prístupu vzduchu. Nechýbala ani keramika typická pre novovek, ktorú do Strednej Európy v 16. storočí priniesli Habáni a ktorá má pôvod v severotalianskom meste Faenze, či ostrove Mallorca. Odtiaľ sú odvodené i jej názvy – fajáns, majolika. Typická je pre ňu maľba štyrmi základnými farebnými glazúrami (žltá, zelená, modrá, fialová) na biely povrch. Na výstave sa s týmto druhom keramiky predstavili *Zuzana Hartlová z Tupes, Denisa Chvátalová z Osvätiman a Pavol Vozárik z Trenčína.* Keramické výrobky, pre ktoré je typické voľné modelovanie z plátov hliny, s prípadným použitím sadrových odliatkov, sa predstavil známy keramikár *Rastislav Haronik z Nitrianskeho Pravna, Vítězslav Klofáč zo Starého Města.* Kombináciami točenej keramiky i voľne tvarovanej z ruky zaujali *Lýdia Ivaňová, Jana Kosarová z Trenčína a Alena Králiková zo Selca.* Všetky tri sa popri úžitkovej keramike

Lýdia Ivaňová

venujú i tvorbe dekoratívnej a figurálnej keramiky. Dve autorky z Hornej Nitry – *Tatiana Kopecká (Bojnice) a Ľudmila Mikulová (Čereňany),* ktoré sa keramike venujú iba zo záľuby, sú zamerané iba na figurálnu tvorbu,“ uviedla na margo výstavy manažérka hlavného cezhraničného partnera *Mgr. Amália Lomnická.*

Výstavou, ktorá bola sprístupnená nielen pre návštevníkov Trenčianskych folklórnych slávností počas ich konania, ale následne v ďalších dňoch aj pre širokú verejnosť, sa prezentácia ľudových výrobcov zďaleka nekončila. Predstavili sa aj formou predvádzania tradičnej remeselnej výroby majstrov hrnčiarskeho remesla a keramikárov v amfiteátri počas konania Trenčianskych folklórnych slávností v Mníchovej Lehote, ktoré sa uskutočnili v dňoch 4. a 5. júna 2010 ako jubilejný 30. ročník.

Trenčianske osvetové stredisko v spolupráci s obcou Mníchova Lehota a Trenčianskym folklórnym združením Stodola v tradičnom termíne pripravili rad zaujímavých programov aj sprievodných podujatí, zameraných na prezentáciu ľudového umenia. Vystúpenie host'a tohtoročných slávností, *Detského folklórneho súboru Dolinečka a cimbalovej muziky Báležáci zo Starého Města na Morave* zabezpečil vedúci partner projektu – OZ Kunovjan Kunovice. Predstavili sa hneď v úvode sobotňajšieho programu (5. júna) v programe PRI PRÁCI A ZÁBAVE.

Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne ako projektový partner prispelo svojimi aktivitami v rámci projektu ***Tvůrčí dialogy v tradici přes hranici*** k zatraktívneniu a inovácii Trenčianskych folklórnych slávností tým,

že ponúкло účastníkom slávností možnosť nielen navštíviť zaujímavú výstavu *Majstri hrnčiar* v neďalekej budove Materskej školy v Mníchovej Lehote, ale aj možnosť oboznámiť sa s majstrovstvom ľudových výrobcov zaoberajúcich sa hrnčiarstvom a keramikou výrobou priamo v amfiteátri počas konania slávností.

Ľudoví výrobcovia tu predvádzali svoje tradičné remeslo na hrnčiarskych kruhoch, návštevníci si

mohli sami vytočiť, prípadne vymodelovať vlastný výrobok z hliny.

U verejnosti sa táto aktivita stretla s veľkým záujmom a bola významným obohatením slávností.

A. Vraždová

Záver Trenčianskych folklórnych slávností - účinkujúci sa lúčia s plným amfiteátrom divákov.

CELOŠTÁTNA SÚŤAŽNÁ PREHĽADKA DETSKÝCH A MLÁDEŽNÍCKYCH DYCHOVÝCH HUDIEB HEČKOVA SÚŤA 2010

V dňoch 22. a 23. mája 2010 po prvýkrát privítal tradičný festival detských a mládežníckych dychových hudieb Hečkova Súťa aj celoštátnu súťaž dychových hudieb mladých s medzinárodnou účasťou. Vyhlasovateľ súťaže Národné osvetové centrum v spolupráci s obcou Dolná Súča, Trenčianskym osvetovým strediskom a Združením dychových hudieb Slovenska spoločnými silami pripravili ďalší ročník tohto tak potrebného podujatia pre rozvoj dychových orchestrov mladých na Slovensku a veria, že toto vrcholné celoštátne podujatie tu natrvalo zapustí svoje korene. Podujatia sa zúčastnilo viac ako 300 mladých muzikantov z celého Slovenska a Moravy.

Pre účastníkov súťaže boli stanovené dve kategórie – detská s priemerným vekom do 17 rokov a maximálnym vekom 21 rokov, a mládežnícka s priemerným vekom 25 rokov a maximálnym vekom 35 rokov.

Pre súťažné podujatie boli určené povinné skladby pre jednotlivé kategórie – pre detskú *Detská polka Adama Hudeca* a mládežnícku *Veselica veselá* od Jana Poschla v úprave Miloslava Hlavačka, predstavujúce priemernú náročnosť jednotlivých kategórií.

Organizátori vybrali do súťaže deväť orchestrov: päť detských – *FOR Bratislava z Devínskej Novej Vsi*, *DDH R. Hečku z Dolnej Súče*, *DDH Hradišťanku z Hradišťa pri Partizánskom*, *DDH Maguranku Junior z Kanianky* a *hosta z Moravy – DDH Moravu zo ZUŠ v Hulíne*; štyri mládežnícke: *MLDH Bánovčanka z Bánova*, *MLDH Topoľanček z Topoľčanok*, *MLDH Prakovčanka z Prakoviec* a *domácu MLDH Drotári z Dolnej Súče*.

Zahraničná detská dychová hudba, v Súči už dobre známa *DDH Morava* zo *ZUŠ Hulín*, bola akýmsi porovnávacím meradlom úrovne tejto kategórie u nás a na blízkej Morave, čo určite prispelo aj k objektívnosti celej súťaže.

Súťaž sa začala dopoludnia 22. mája v kinosále kultúrneho domu príhovorom starostu obce Mariána Vaska a riaditeľa KSF NOC Mgr. Jozefa Buriča. V porote zasadli známe tváre tejto súťaže, a to Mgr. Adam Hudec – predseda, Iľov Kopáček a Ľudvík Soukup ako členovia a predseda ZDHS Ján Jamriška – tajomník poroty. Súťažný program moderovala Mgr. Miroslava Kozárová z *MLDH Bánovčanka*. O organizáciu a potrebné zabezpečenie sa staralo Trenčianske osvetové stredisko a obec Dolná Súča.

V dopoludňajších hodinách sa uskutočnili súťažné vystúpenia piatich detských dychových hudieb. V odpoľudňajších hodinách súťažili štyri mládežnícke dychové orchestre.

Po súťaži nasledoval hodnotiaci seminár za prítomnosti záujemcov z jednotlivých dychových hudieb v kinosále KD.

Po vystúpeniach orchestrov v okolitých obciach a večeri všetkých účastníkov bol v spoločenskej sále KD prvý malý galaprogram, v ktorom vystúpili prevažne detské dychové

hudby: *FOR Bratislava*, *Morava* z *Hulína* a v zábavnej časti mládežnícke: *DH Drotári*, *Topoľanček* a *Bánovčanka*.

Celú súťažnú aj nesúťažnú časť podujatia ozvučovala a nahrávala naživo firma *MI.KMIX* z Bošáče.

Druhý deň sa niesol v znamení prípravy na monster koncert a vystúpení na druhom galaprograme na pódium na námestí obce.

Po skúške na určené spoločné skladby monster koncertu v spoločenskej sále DK sa konalo krátke prijatie u starostu obce, kde sa účastníci zapísali do kroniky obce a odniesli si malé spomienkové predmety. Pohotová moderátorka Mirka Kozárová s invenciou jej vlastnou sa na záver prijatia prezentovala celkom

čerstvou básňou o tomto podujatí v Súči a zožala obdivný potlesk prítomných. V nasledujúcom galaprograme vystúpila *DH Prakovčanka*, *DDH R. Hečku* z *Dolnej Súče* a na záver laureát súťaže mládežnícka dychová hudba *Bánovčanka* z *Bánova*.

V priebehu galaprogramu odovzdali diplomy za umiestnenia v pásmach podľa kritérií *CISM* všetkým *DH* a v ďalšom vstupe osobitné ocene-

nia poroty. V udeľovaní cien boli obnovené ocenenie *Cena Milana Ješka*, na počesť človeka, ktorý dal podnet na vznik tejto celoštátnej súťaže v tej dobe známej ako *Podtatranský festival* vo Svite. Cenu si odniesla *MLDH Bánovčanka*. Cenu udelil aj Trenčiansky samosprávny kraj a odniesol si ju nádejný 11-ročný hráč na *Es klarinet* z *DDH R. Hečku* z *Dolnej Súče*. Po prvý raz bola na súťaži udelená aj *Cena predsedu ZDHS*, za tvorivú spoluprácu s dychovými orchestrami ju získala *DDH Morava* zo *ZUŠ v Hulíne* (ČR).

Po skvelom záverečnom vystúpení *Bánovčanky* zakončili usporiadatelia toto vydarené podujatie spoločným koncertom, a to predvedením povinných skladieb a všetci spoločne skladbou v inštrumentácii *R. Hečku Okolo Súče* aj s typickým spevom v Súči známych dvojčienec *Moniky* a *Gabiky Michálikových* a Prvým pochodom nestora *Slovenskej DH Karola Pádívého*, ktorému sa vraví aj *Slovenský*.

Do svojich domovov sa určite vracali všetci súťažiaci s pocitom spokojnosti a novými dojmami z dobre zorganizovaného podujatia, obohatení o nové kontakty, skúsenosti a ciele do ďalšieho stretnutia o dva roky na tomto mieste.

V závere mojich postrehov sa chcem poďakovať za úspešný chod celého náročného podujatia najmä obci *Dolná Súča* a starostovi *Mariánovi Vaskovi*, *Trenčianskemu osvetovému stredisku* a jeho riaditeľovi *Vladimírovi Zvalenému*, *Ministerstvu kultúry SR* za grantovú podporu a *Trenčianskemu samosprávnemu kraju* za morálnu a aj grantovú podporu. Takže, dovidenia opäť v *Dolnej Súči* v roku 2012.

Ján Jamriška, tajomník poroty

Výsledky súťaže sú uverejnené na stránke:

<http://www.nocka.sk/hudba>

CESTY REMESIEL A KULTÚRNYCH TRADÍCIÍ V NEDAŠOVCIACH

Chátrajúce objekty kultúrnych domov robia vrásku na čele nejednému starostovi či starostke. Ako tento problém riešiť a hlavne kde vziať finančné prostriedky na ich revitalizáciu?

V Nedašovciach na túto otázku našli odpoveď. Výsledkom je kompletne zrekonštruovaný kultúrny dom s vynovenou sálou, javiskom, dobre vybavenou kuchyňou a novým zariadením. Priestory kultúrneho domu využíva obec na tradičné podujatia pre svojich občanov. Dobrý chýr sa rýchlo rozšíril a výsledkom je, že kultúrny dom vyhľadávajú aj klienti z okolia, ktorí si ho prenajímajú na rôzne príležitosti.

Kultúrny dom v obci zrekonštruovali v rámci projektu **Cesty remesiel a kultúrnych tradícií** prostredníctvom Operačného programu cezhraničnej spolupráce SR – ČR 2007 – 2013 s finančným príspevkom Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Malá dedinka Neda-

šovce so 450 obyvateľmi v okrese Bánovce nad Bebravou spojila svoje sily s moravskou obcou Tupesy, ktorá sa stala hlavným partnerom projektu. Obnova a zachovanie regionálnych kultúrnych tradícií a posilnenie vzájomnej spolupráce boli jednými zo stanovených cieľov projektu. Na spoločnú propagáciu tradičnej kultúry a remesiel zlínskeho a trenčianskeho regiónu s cieľom vytvoriť spoločné aktivity a produkty nielen pre obyvateľov regiónu, ale aj pre návštevníkov, bola potrebná rekonštrukcia objektov kultúrnej infraštruktúry. V Nedašovciach to bol už spomínaný kultúrny dom a na českej strane viacúčelový priestor v centre obce Tupesy.

Starostka obce Nedašovce JUDr. Elena Magdolenová a starosta obce Tupesy Mgr. Oldřich Vávra sa v úvode prihovoria návštevníkom.

Na začiatku svojím vystúpením potešili deti miestnej materskej školy.

Folklórna skupina Bukovina Kšinná.

Medzinárodný folklórny festival spojený s trhom remesiel

Práve vynovené priestory kultúrneho domu boli miestom konania Medzinárodného folklórneho festivalu, ktorý sa konal 15. mája 2010. Obec zvládla úlohu hostiteľa na výbornú.

Pre občanov a návštevníkov pripravila bohatý kultúrny program, ktorý moderovala Mgr. Viera Slivová z Trenčianskeho osvetového strediska. Po úvodných slovách starostky Nedašoviec JUDr. Eleny Magdolenovej a Mgr. Oldřicha Vávru, starostu obce Tupesy, patrilo javisko deťom miestnej materskej školy. Tie pri príležitosti Dňa matiek potešili vystúpením svoje mamičky i babičky. Program sa ďalej niesol v znamení folklóru. V programových blokoch načreli do nevyčerpatelnej studnice ľudového umenia FSK Bukovina Kšinná, FS Drieňovec a FSK Uhrovčan z Uhrovca. Hostia z Moravy zaujali divákov vystúpením Tupeských parádníc

a mužského speváckeho zboru Tupešané. Festival bol spojený s trhom remesiel, na ktorom prezentovali svoju ľudovú tvorbu košíkari, perníkari, keramikári, výšivkárka a rezbár. Záujem bol veľký, atmosféra srdečná a ľudových výrobcov potešil hlavne záujem detí i mladých ľudí, ktorí si s radosťou vyskúšali, ako sa pletie korbáč, či vyrábajú iné produkty.

Účastníci i návštevníci Medzinárodného folklórneho festivalu odchádzali spokojní. Festival významne prispel k bližšiemu vzájomnému spoznávaní kultúr, k porozumeniu, ďalšej spolupráci a vytvoreniu osobných kontaktov a priateľstiev. Týmto podujatím sa cezhraničná spolupráca a kultúrna výmena zďaleka nekončí. Už v septembri sú Nedašovčania pozvaní do Tupes, kde sa stretnú na ďalšom spoločnom podujatí.

Cesta k dnešnému ideálnemu stavu nebola celkom jednoduchá, ale vynaložené úsilie stálo za to. Starostka obce JUDr. Elena Magdolenová vie o tom svoje. Problémy, radosti i starosti obce dôverne pozná. Na čele obce stojí od roku 2006, kedy prvýkrát v histórii obce na stoličku starostky zasadla žena. Predtým bola dlhoročnou poslankyňou obecného zastupiteľstva a zároveň zástupkyňou starostu obce. Vtedajší starosta Štefan Strieženec, ktorý bol starostom celé štvrtstoročie a významne prispel k budovaniu obce, je dnes jej zástupcom. Tento tandem úspešne pokračuje v budovaní obce a má smelé plány do budúcnosti. Držíme palce, aby sa splnili a tešíme sa na ďalšie podobné stretnutia v Nedašovciach.

Anna Vražďová

Hostia z Moravy – tupeské parádnice.

Majstri košíkari na trhu remesiel predvádzali tradičné remeslo.

Folklórna skupina Uhrovčan z Uhrovca.

50. VÝROČIE ZLÚČENIA ČASTÍ OBCE CHOCHOLNÁ A VELČICE

Posledný júnový víkend sme si pripomenuli 50 rokov, čo sa v roku 1960 zlúčila časť obce Chocholná s časťou obce Velčice. Túto udalosť sme si pripomenuli dvojdnovou oslavou, ktorá začala v sobotu slávnostným otvorením výstavy dokumentov a starožitností v kultúrnom dome.

Príhovor starostu obce Ing. Ľubomíra Škriečku.

Scenár výstavy bol zameraný na jednotlivé oblasti práce našich predkov. Predovšetkým však na poľnohospodársku činnosť, remeslá (krajčíri, obuvníci, pekári, obchodníci), činnosť fabriky v Malej Chocholnej, športovú, záujmovú a kultúrno-spoločenskú činnosť, výrobu konopných textílií, odevov, predmety každodenného používania (kuchyňa), pripomenuli sme si včelárske tradície, náboženské predmety i históriu dychoviek. Fotografie známych občanov, prvých i ďalších učiteľov, ako i prvé peračníky či počítačové, staré zošity, to všetko mohli občania uvidieť na výstave a zaspomínať si, ako to kedysi bolo, ako sa kedysi žilo.

Svoje vedomosti z vystavovaných dokumentov a iných predmetov si mohli precvičiť žiaci základných škôl 2. – 9. ročníka v kvíze Ako poznáš svoju obec, ktorý prebiehal počas celého víkendu v obecnej knižnici. Sobotňajší program osláv pokračoval futbalovým zápasom medzi družstvami mužov Chocholná a Velčice na ihrisku s umelým trávnikom. Na góly bohatý zápas sa skončil víťazstvom mužstva Chocholnej.

Výstava sa tešila veľkému počtu návštevníkov.

Kým v nedeľu v obecnej knižnici niektorí žiaci zdolávali otázky kvízu (napr. koľko mlynov sa nachádzalo v obci, čím sa kedysi pralo na potoku, čo oddeľuje Chocholnú od Velčíc, vymenujú zľudové názvy rôznych častí obce a iné...), popoludní si iné deti merali sily v rôznych súťažiach, ktoré pre ne pripravili pracovníci základnej školy. Deti súťažili v skákaní vo vreciach, v chodení v gumákoch, v nosení kociek na fúriku, v jedení špagiet, či absolvovali tanec s balónom. Podvečer sa na ihrisku s umelým trávnikom odohral futbalový zápas medzi družstvami žiakov Chocholná a Velčice. Naše futbalové nádeje sa nenechali zahanbiť mužmi z predchádzajúceho dňa a gól za gólom padal do oboch bránok, s konečným výsledkom v prospech Velčíc. Zručnosť malých futbalistov počas zápasu obdivovalo početné publikum.

Počas súťaží i priateľských futbalových stretnutí sa mohli všetci prítomní občerstviť v bufete. O 19.00 hod. bol vyhodnotený kvíz Čo vieš o svojej obci. V 1. kategórii mladších žiakov mala najviac vedomostí o našej obci Eliška Michalcová, na 2. mieste sa umiestnila Simona Petrová a 3. miesto obsadil Samuel Kulich. V 2. kategórii starších žiakov zvíťazila Katarína Ozimá, druhá sa umiestnila Iveta Habánková a tretí bol Marek Vaculík. Všetci víťazi kvízu boli odmenení vecnými cenami, všetky súťažiace deti sladkosťami.

Chceme poďakovať všetkým, ktorí zachovali pamiatku na predošlé generácie predkov dnes už vzácnymi relikviami i dokladmi o ich práci, starostiach, radoostiach. Ďakujeme všetkým, ktorí pomohli naplniť myšlienku zozná-

miť účastníkov s minulosťou obyvateľov prostredníctvom exponátov z polovice 18. storočia, dokonca 20. storočia. Menovite vďaka *Blanke Hlavandovej* za zvládnutie náročnej organizačnej časti podujatia, *Marte Beránkovej* a *Antonovi Brumovskému* za zabezpečenie exponátov z časti Malej Chocholnej. *Olge Petrovej*, ktorá sprostredkovala tradície minulosti účastníkom nielen aktívnym podielom na tejto výstave, ale takmer pravidelnými príspevkami v Obecných novinách. *Emílii Schneiderovej*, *Kvetoslave Kotrhovej*, *Anne Mikušovej*, *Jánovi Beňovi*, *Jozefovi Liptákovi*, *Jánovi Horňákovi*, *Anne Horňákovej*, *Dušanovi Kovačovičovi* a mnohým iným za zapožičanie exponátov. Vďaka za technickú pomoc *Jánovi Antalovi*, *Rudolfovi Janegovi*, *Lenke Fraňovej*, *Ivanovi Štofekovi*, *Romanovi Kráľovičovi*. Za zorganizovanie futbalových zápasov *Jánovi Kozárcovi* a *Jakubovi Škriečkovi*, za zabezpečenie súťaží pre deti *Kvetoslave Kotrhovej* a *Elene Husárovej*, za zabezpečenie občerstvenia *Liborovi Kulichovi*. Dozor na výstave mali *Jaroslav Surovský*, *Kamila Juričková* a *Jarmila Spačková*, pri súťažiach pomáhali *Dominika Adamčiová*, *Lucia* a *Katarína Matejičkové* a *Ivana Petrová*. Za najväčšiu pomoc pri aranžovaní výstavy zvlášť ďakujeme *Anne Križanovej* a *Mgr. Olge Dodekovej*, ktorá účastníkov výstavy sprevádzala a podala podrobný výklad k jednotlivým exponátom.

Organizátori výstavy veria, že výstava zanechala vo všetkých návštevníkoch len tie najlepšie dojmy, čo bolo aj našim zámerom.

Blanka Hlavandová

VĎAKA VÁM... poďakovanie primátorom, starostom a poslancom na záver volebného obdobia

Krajská rada Združenia zborov pre občianske záležitosti Človek človeku v Trenčíne, Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja a Obec Pobedim pripravili občiansku slávnosť poďakovanie primátorom, starostom a poslancom na záver volebného obdobia 9. novembra 2010 v obradnej sieni Obecného úradu v Pobedime.

Možno vás zaujme scenár podujatia, ktorý môže poslúžiť ako inšpirácia pri realizácii obdobných aktivít v obciach a mestách.

Príchod aktérov za zvukov hudby (*harmonika hrá melódiu napr. Láska bože láska...*)

aktéri slávnosti vchádzajú do obradnej siene (zoradia sa pred vchodom – dohodneme sa ako pôjdeme postupne, v prvej rade v kreslách sedia bývalí starostovia pôsobiaci v obci a ostatní hostia, stojí sa i po bokoch, za kreslami vzadu sú i stoličky zo zasadačky).

Recitácia:

Sviatočný deň.
Na chvíľu zláskavel čas.
Zastavil sa,
aby nám doprial obzrieť sa späť,
aby nám dovolil zaspomínať,
aby nám dovolil dotknúť sa slnka,
osláviť človeka.

Tieto slová sú o človeku,
O slnku nad ním i v ňom.
O sile svetla a tepla,
ktoré rozdáva všade navôkol.

Také zvláštne,
prihovárať sa niekomu,
kto každodenne víta nový život.
Tak samozrejme,
tak jednoducho.
A predsa vždy nanovo,
slávnostne, s pokorou...
Dobry deň človek!

Zastav sa na chvíľu.
Tento deň patrí Tebe!
Veď dnes je sviatok ľudskosti.
A medzi tým všetkým
boli dni podobné bezvetriu,
ale i tie s búrkou, nepokojom
a smútkom v srdci.
Ale každý deň vyšlo slnko.
Opäť a opäť.
A ty si vedel,
že je úplne samozrejmé každé ráno vstať
a vykúpať si v ňom oči.
A mať ho dosť pre všetkých,
ktorí oň stoja.
Rozdávať sa, rozdávať, rozdávať...
Nuž ešte raz,
Pekný a príjemný slávnostný deň,
človek,
ktorému bolo dovolené
spoznať zázrak života.
Dobry deň, človek,
so slnkom v očiach.

Slovo:

So slnkom v očiach a srdcom na dlani sme prišli medzi vás.

Vážený pán starosta,
vážený pán predseda Krajskej rady Združenia ZPOZ Človek človeku,
predstavujem vám vašich kolegov, starostky a starostov, poslankyne a poslancov mestských
a obecných zastupiteľstiev, účinkujúcich na občianskych obradoch a slávnostiach, našich
vzácných hostí, ktorí prijali pozvanie Krajskej rady Združenia ZPOZ, Trenčianskeho
osvetového strediska v Trenčíne a v neposlednej rade Obecného úradu Pobedim na
občiansku slávnosť poďakovania na záver volebného obdobia.

Zažnú sa svetlá obradnej siene,
dotknú sa pamätnej knihy,
strieborného svietnika, dotknú sa kytice,
aby sa za okamih rozihrali tónmi hudby.
Všetko tu dýcha ľuďmi,
všetko tu dýcha ich príbehmi.

O váš príbeh, príbeh obce – o pár slov, prosím starostu obce pána Martina Lednického.

Príhovor – starosta obce:

Vážený pán poslanec Národnej rady Slovenskej republiky Dušan Bublavý, milé dámy
a páni, drahí kolegovia a čení hostia,
dovoľte mi vás čo najsrdečnejšie privítať v našej malebnej obci Pobedim, ktorej história siaha
do čias Veľkomoravskej ríše. Významné stredoveké hradisko bolo predmetom rozsiahleho
archeologického prieskumu. Prvá písomná zmienka sa datuje do roku 1392. Údolím Váhu
od praveku viedla jedna vetva Jantárovej cesty, ktorá spájala civilizované oblasti juhu
a severu. S riekou Váh je spojený nasledovný citát: „Tú zimu, pred ktorou vojsko

naše z Poľska tadeto prešlo, musel som veľmi často k nemocným chodiť cez veľké vody na koni, lebo ináč nebola možná vec prejsť do Streda, a to na takom koni, ktorý, kde bola najhlbšia voda, tam sa zvalil; bil som ho dosť, hore držal, nič nebolo naplat, len som musel po vode po pás, a to zimného času, ísť a za sebou ťahať na veľký kus a až potom som na neho vysadal a taký mokrý ale tri štvrti hodiny na ňom sedel, potom kázeň, omšu odbaviť.“

(Ján Hollý o svojich cestách z Povedima do Hornej Stredy v liste M. Hamuljakovi 10. 12. 1834.)

Dvesté výročie účinkovania nášho veľkého básnika Jána Hollého u nás na fare v Povedime sme si pripomenuli v roku 2008. Jeho meno nesie naša základná škola s materskou školou, ba i obecná knižnica.

Vítam vás tu, milí členovia zborov pre občianske záležitosti. Vy ste tí, ktorí spríjemňujú krásne okamihy životných jubileí, mnohých príležitostí. Dodávate dôstojnosť a vážnosť obradom a vytvárate nezabudnuteľné zážitky v nás, účastníkoch podujatí. Mnohé prijatia a stretnutia sa snažíme naplňať v duchu spojenia človek človeku i my. Prijatie prváčikov, uvítanie detí do života, stretnutie jubilantov, jubilujúcich manželských párov a mnohé ďalšie. Súčasťou obce je neodmysliteľne aj naša Folklórna skupina Povedimčan, ktorá už vyše 60 rokov reprezentuje našu obec, región, kraj doma i vo svete. Teším sa, že sú tu dnes s nami.

Blok piesní:

FS Povedimčan

Slovo:

Stretnutia a lúčenia, víťazstvá, prehry, úspechy či neúspechy sú súčasťou ľudského života. Začiatok a koniec sú neustále v kolobe rokov. Takú tvár má čas, v ktorom ľudia tvoria dobu a v nej sa odvíja život každého človeka.

Dnes v obradnej sieni Obecného úradu v Povedime víťame všetkých vás, aby sme sa vám z úprimného srdca poďakovali za vašu prácu, za váš príspevok hodnôt pre mesto, obec, región, kraj počas vášho štvorročného volebného obdobia.

Nech dnešná slávnostná chvíľa je malým pozastavením vo víre uponáhľaných dní.

Pán predseda Krajskej rady Združenia ZPOZ Človek človeku – prosím vás o príhovor.

Príhovor – predseda KR Z ZPOZ Človek človeku Ján Mikláš:

Vážené panie starostky, páni starostovia, kolegovia ZPOZ-ári.

Aj napriek určitému plošnému poklesu aktivít v ZPOZ-árskej práci za posledné obdobie – myslím v rámci Slovenska – hodnotím zpozársku činnosť v Trenčianskom kraji ako úspešnú a veľmi užitočnú. Je založená nielen na tradíciách ZPOZ-ov v tomto regióne, ale v dnešných neľahkých podmienkach aj na obetavosti ľudí – starostami počínajúc a účinkujúcimi na obradoch končiac. Organizátorská práca dvoch našich trenčianskych regionálnych rád i krajskej rady je stále náročnejšia na metódy, čas, osobné kontakty a entuziazmus funkcionárov. Každé podujatie regionálnych i krajskej rady sme využili zároveň na riešenie otázok našej činnosti, pretože už i zasadnutia rád sú náročné na čas jednotlivých členov vzhľadom na ich náročné pracovné povinnosti, nezanedbateľné sú i náklady s tým spojené. Finančné podmienky sa s úbytkom eur stali nebezpečne limitujúcim prvkom nielen našej činnosti. Zostáva viera v racionálny záujem vrcholových predstaviteľov miestnych samospráv aj v budúcom (novom volebnom) období. Nemôžeme miestnym samosprávam vytýkať určitý posun, resp. zmenu v hierarchii priorít, pretože sú podstatne dôležitejšie veci, ktoré sa v obciach a mestách veľmi citelne obmedzujú pre nedostatok financií. Preto je nevyhnutné a najvyšší čas zaoberať sa stratégiou našej činnosti vo veľmi blízkej budúcnosti.

Nesmierne si vážim prácu každého úprimného ZPOZ-ára v našom kraji; nie je ich málo. Vďaka patrí starostom, primátorom, predsedom ZPOZ-árskych kolektívov. Bez spoľahlivých predsedníčok regionálnych rád – Mgr. Viery Slivovej a Ireny Kováčikovej – a ľudí okolo nich by to jednoducho nešlo... Vďaka dlhoročným obetavým členkám krajskej rady nie sme v činnosti v rámci celého Slovenska niekde vzadu – v deviatich okresoch Trenčianskeho kraja sme mali v r. 2009 145 členov s členským príspevkom okolo 8 400 € (cca 253 000 Sk).

Na našej úspešnej práci sa výraznou mierou podieľa Trenčianske osvetové stredisko Trenčín v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, pomáha metodicky, organizačne i finančne.

Tešíme sa na každej úrovni z úspechu, pozornosti a láskavej, úprimnej odozvy občanov miest a obcí – novomanželov, rodičov, jubilantov, rodákov... A to nás zaväzuje i motivuje k ďalšej činnosti – hoci v podstatne ťažších podmienkach.

Pieseň:

Báseň:

Ak jasnú myseľ nestratíš, keď všetci navôkol – blázniac – obvinia ťa v zlosti,
v nevere iných ak sám dokážeš si veriť, no zväžiť aj druhých pochybnosti,
ak zvládzeš čakať, neznaviac sa pri tom,
lžou neodpovieš, ak ťa oklamali,
nenávisť druhých nesplatíš tým citom, no nebudeš sa tváriť dokonalý,

ak dokážeš sniť, nedať však snom vládu,
myslieť, no dumy neurobiť cieľom,
do očí pozrieť víťazstvu i pádu a rovnaký byť k tým dvom nepriateľom,
ak zvládzeš počuť nožmi pokrivené v nástrahu bláznom priame svoje slová,
ak z ruín vecí, či žil si len pre ne, zodratou dlaňou začneš tvoriť znova,

ak dokážeš dať výhry na hromádku a stavať všetko na jeden ťah kariet,
prehrať a začať znova od začiatku a slova o tej strate neprevravieť,
ak dokážeš dať povel srdcu, svalom, nech slúžia ďalej, aj keď odumreli,
kráčať, keď nič už v tebe nezostalo, len vôľa, ktorá vydržať im velí,

ak udržiš si hrdosť, vraviac k davu, prostotu zasa kráľmi obklopený,
ak nezohne ti hnev či priazeň hlavu, ak napriek úcte nik ťa neprecení,
ak vtesnáš pritom do minúty prísnej, šesťdesiat sekúnd behu z celej sily,
tvojou sa stane Zem i poklady z nej a bude z teba človek, syn môj milý!

Slovo:

Táto chvíľa patrí vám – vďaka vám.

Sme radi, že starostovo pozvanie prijali i starostovia pôsobiaci v tejto obci, ktorí sú už na zaslúženom odpočinku. I vďaka im sme tu a môžeme tu prežívať vzácne chvíle spolu s nimi.
Vďaka i vám...

Pán starosta prosím...

Príhovor – starosta:

S úctou vítam medzi nami tých, ktorí stáli na čele obce v rokoch minulých. S potešením môžem povedať, že ľudí, na ktorých prácu môžem dnes nadviazať. Všetci sa vo svojej dobe potýkali s rôznymi problémami a museli ich riešiť, budovali a rozvíjali našu obec. Každá doba prináša svoje špecifiká, svoje zákony. O to viac si cením, že ich môžem dnes privítať medzi nami kolegami i priateľmi. Zvlášť chcem spomenúť osobu, ktorá počas funkcií prítomných predstaviteľov bola ich oporou a pravou rukou. Je to pani Anna Margalová, ktorá pracovala na úrade neuveriteľných 50 rokov a 4 mesiace. Vyslovujem slová vďaky za vašu obetavú prácu pre obec Pobeďm a jej obyvateľov.
Ďakujeme!

**Menovaní sa podpisujú
do pamätnej knihy:**

Michal Žitňanský – predseda MNV	1958 – 1964
Bohumil Gono – predseda MNV	1976 – 1981
Vladimír Pomajbo – predseda MNV	1981 – 1990
Ing. Peter Kotleba – starosta obce	1990 – 1994
Mária Vavrová – starostka obce	1994 – 2006

Báseň:

Všetci ľudia navzájom sme spolu votkaní
do jedinečnej tapisérie, zvanej život.
Potrebujeme jeden druhého, potrebujeme pracovať, premýšľať,
tancovať, smiať sa, plakať.
Spoločné zásady, ideály, spoločné záujmy – to z nás robí jednu veľkú rodinu.
A puto, ktoré nás viaže, treba z času na čas oživiť,
ako zakaždým po studenej zime oživa strom svojimi plodmi.
Tie sú voňavé a žiarivé – ako naše nádeje a sny,
sú horké a sladké – ako osud sám,
sú plné života – také by mali byť aj naše vzťahy.
Odtrhnuté zo stromu zosobňujú včerajšok,
zasadené ukrývajú veľké možnosti – ako možnosti zajtrajška.
A tak ako ten strom, aj každý človek má svoj osobitý rytmus:
čas hľadať i čas strácať, čas mlčať i čas hovoriť,
čas pokoja, čas vymýšľania nových nápadov a čas ich realizácie,
čas, keď pracujeme naplno a čas oddychu, čas výročí a čas stretnutí.

Áno, je i čas niečo hľadať i niečo stratiť – hovorí básnik Milan Rúfus, čas mlčať i čas hovoriť.

I dnes je čas náš čas stretnutí i čas výročí.

Výročie – jubileum mala nedávno i naša hostiteľka matrikárka Vladka Žitňanská, ktorá pracuje na obecnom úrade od roku 1986 ako matrikárka, členka zboru pre občianske záležitosti.

Blahoželáme!

**Blahoželenie starostu
obce:**

Blok piesní:

FS Pobeďmčan

Slovo na záver:

Dámy a páni,
bolo mi nesmiernou cťou stretávať sa s vami i v priebehu tohto volebného obdobia.
Želám vám veľa zdravia, lásky, spokojnosť v rodinách a úctu na pracoviskách.
V mene organizátorov vás pozývam na spoločenské posedenie do svadobky.

**Odchod aktérov, príp.
môže znieť harmonika:**

Spracovala: Mgr. Viera Slivová

Predseda Krajskej rady Združenia ZPOZ Človek človeku Ján Mikláš vo svojom príhovore na stretnutí primátorov, starostov a poslancov na záver volebného obdobia v Pobeďime 9. 11. 2010 informoval o činnosti regionálnych rád a krajskej rady združenia za obdobie od 1. 1. 2009 do 15. 8. 2010. Z jeho príspevku sme vybrali niekoľko informácií.

Prvá z nich je o činnosti Regionálnej rady Združenia ZPOZ Človek – človeku v SR okresov Trenčín, Bánovce nad Bebravou, Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Partizánske a Prievidza, ktorá v uvedenom období zrealizovala:

- Zasadnutie regionálnej Z ZPOZ Človek človeku 3. 2. 2009 v Bojniciach.
Výjazdové zasadnutie, ktorého obsahom bolo vyhodnotenie činnosti za predchádzajúci rok, schválenie materiálov – plán podujatí a finančné zabezpečenie činnosti pre r. 2009.
- Regionálnu prehliadku programov ZPOZ Zložené krídla – Kálnica, 16. 6. 2009 – občianske rozlúčky, Kálnica, Chocholná-Velčice, Adamovské Kochanovce, Trenčianske Teplice, Bzince pod Javorinou, Trenčín.
Komisia odporučila štyri kolektívy na krajskú prehliadku programov (Trenčianske Teplice, Bzince pod Javorinou, Trenčín a Chocholnú-Velčice).
Regionálna rada Združenia ZPOZ Človek človeku v Trenčíne podujatie zorganizovala v spolupráci s Trenčianskym osvetovým strediskom v Trenčíne a obcou Kálnica.
- Otvor svoje srdce – Lubina-Miškech Dedinka, 10. 12. 2009
Regionálne vianočné stretnutie primátorov, starostov a účinkujúcich na občianskych obradoch a slávnostiach. Takéto stretnutia sa stali v našom regióne významným motivačným prvkom, nakoľko činnosť ZPOZ veľmi závisí na osobných kontaktoch a komunikácii. Prítomní zhodnotili svoju činnosť, vzájomne si poďakovali a hovorili o plánoch a aktivitách na nasledujúce obdobie.
- Zasadnutie regionálnej rady Z ZPOZ sa uskutočnilo 27. 1. 2010 v Trenčíne s cieľom prípravy materiálov pre činnosť v r. 2010.
- Regionálnu prehliadku programov ZPOZ Človek v čase – Bzince pod Javorinou, 13. 3. 2010.
Vydarená prehliadka v klasickom komornom prostredí za účasti kolektívov: Bzince pod Javorinou – Podpis partnerskej dohody s Boršicami (ČR), Dolné Srnie – Slávnosť ku Dňu matiek a Trenčín – Poďakovanie darcom krvi.
Regionálna rada Združenia ZPOZ Človek človeku v Trenčíne pripravila podujatie v spolupráci s Trenčianskym osvetovým strediskom v Trenčíne a obcou Bzince pod Javorinou.

Ďalšou informáciou sú aktivity Trenčianskej krajskej rady Združenia ZPOZ Človek – človeku v SR realizované v období od 1. 1. 2009 do 15. 8. 2010:

- Zasadnutie krajskej rady Z ZPOZ Človek človeku sa uskutočnilo 3. 2. 2009 v Bojniciach.
Výjazdové zasadnutie, ktorého obsahom bolo vyhodnotenie činnosti za predchádzajúci rok, schválenie materiálov – plán podujatí a finančné zabezpečenie činnosti pre r. 2009 a oboznámenie sa s podmienkami a výsledkami činnosti ZPOZ mesta Bojnice za osobnej účasti primátora mesta Františka Táma.
- Krajský seminár pre pisateľov a tvorcov pamätných kníh ZPOZ – Trenčianske Teplice, 26. 3. 2009.
V priestoroch Mestského úradu v Trenčianskych Tepliciach sa uskutočnil seminár pre pisateľov a ilustrátorov pa-

mätých kníh ZPOZ. Organizátorom bola Krajská rada Združenia ZPOZ Človek človeku v Trenčíne v spolupráci s Trenčianskym osvetovým strediskom v Trenčíne a mestom Trenčianske Teplice.

- Krajská súťažná prehliadka Naša Vansovej Lomnička – Trenčín, 22. 6. 2009.
Prehliadka sa uskutočnila v reprezentatívnych priestoroch Trenčianskeho múzea. Komisia vybrala do celoslovenského kola 5 recitátoriek.
Prehliadku zorganizovala Krajská rada Združenia ZPOZ Človek človeku v Trenčíne a Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne.
- Krajská prehliadka programov ZPOZ Zložené krídla – Trenčianske Stankovce, 30. 9. 2009.
Po dvoch regionálnych prehliadkach v Kálnici a v Púchove ukázalo šesť kolektívov pútavé ukážky svojich občianskych smútočných obradov.
Trenčianske Teplice sa rozlúčili s mladou maturantkou, ktorú skosila zákerná choroba – emotívna ukážka rozlúčky triednej profesorky i spolužiačky, výborná sprievodná „živá“ hudba a spev. Bzince pod Javorinou ukážkou ekumenickej spomienky pri príležitosti Pamiatky zosnulých ukázali, ako by mala v praxi fungovať spolupráca obce a cirkvi, k prítomným sa prihovorili najvyšší predstavitelia evanjelickej cirkvi a. v. a rímskokatolíckej cirkvi, podujatie výrazne doplnil bzinský spevokol Klenotnica.
Mesto Púchov v smútočnej rozlúčke so svojim občanom ukázalo na pohľad klasický, svojím podaním však nadštandardný obrad s vynikajúcim hudobným sprevádzaním.
Trenčín predviedol smútočnú rozlúčku s malým človekom – uloženie urny na miestnom cintoríne. Obrad, ktorý sa stále častejšie uskutočňuje, bol vítaným obohatením palety ukážok.
Obec Záriečie sa občianskym príhovorom rozlúčila s kazateľom božieho slova v obci na jeho cirkevnom pohrebe, obsah rozlúčky i jej realizácia boli na výbornej úrovni. Kolektív ZPOZ z obce Chocholná-Velčice uskutočnil ukážku rozlúčky s bývalým dlhoročným funkcionárom obce (predsedom MNV).
Organizátorom bola Krajská rada Združenia ZPOZ Človek človeku v Trenčíne, spoluorganizátormi Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne a obec Trenčianske Stankovce.
- Zasadnutie krajskej rady Z ZPOZ sa uskutočnilo 27. 1. 2010 v Trenčíne.
Jeho programom bolo vyhodnotenie činnosti, plán činnosti a rozpočet pre rok 2010. Členovia KR konštatovali, že podmienky pre činnosť sa citelne zmenili – črtá sa obmedzenie financovania podujatí ZPOZ v obciach a mestách, čím klesá záujem a motivácia.
- Krajská prehliadka programov ZPOZ Človek v čase – Nemšová, 27. 4. 2010
Prehliadka mala výbornú úroveň, po výbere z dvoch regionálnych prehliadok sa jej zúčastnilo päť kolektívov a z nich bol na celoslovenský festival vybraný kolektív Bzinec pod Javorinou a v prípade možnosti prezentácie i kolektív Udiče.
Prehliadku zorganizovala Krajská rada Združenia ZPOZ Človek človeku v Trenčíne, Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne a mesto Nemšová.

170-ROČNÁ TRADÍCIA SLÁČIKOVEJ ĽUDOVEJ HUDBY V SELCI

Prvá informácia o ľudovej hudbe v Selci je z roku 1840, kedy tam začala pôsobiť cimbalová muzika. Ďalší záznam o ľudovej hudbe je z jej vystúpenia v roku 1848, kedy hudba vystúpila pri príležitosti 100. výročia zrušenia poddanstva. Hrávala hlavne na krstinách, svadbách a miestnych zábavách. Prvá zostava mala cimbal, troje husle, malú basu a neskôr aj píšťalku. V druhej polovici 19. storočia jej aktivita zoslabla, resp. nie sú záznamy o jej účinkovaní. Avšak podľa rokov narodenia niektorých muzikantov z neskorších čias sa dá predpokladať, že kontinuita ľudovej hudby počas druhej polovice 19. storočia prerušená nebola. Podľa najstaršej zachovanej fotografie ľudovej hudby zo Selca vieme okrem iných hudobníkov identifikovať vtedajšieho primáša Štefana Žovince (1868). Na prelome storočí bola hudba veľmi populárna i na okolí.

Po prvej svetovej vojne sa už v miestnej muzike neobjavuje cimbal. Sláčiková hudba sa rozrástla o viacero členov, primášom bol Ján Husár (1875). Kapela bola známa aj v neďalekých dedinách, bola obľúbená, keďže vedela zahrať, čo si tanečníci rozkázali. To bolo jej prednosťou pred dychovými hudbami. V 30. rokoch pôsobila v Selci hudba, v ktorej z predchádzajúcej ešte zostali niektorí muzikanti, starších postupne nahrádzali mladší. Primášom bol huslista Ján Žovinec (1905), syn primáša z predchádzajúcej hudby.

Po skončení druhej svetovej vojny už pôvodná hudba nehrala, nakoľko medzi mužmi, ktorí sa z nej nevrátili, boli aj niekdajší jej členovia ako aj vtedajší primáš Ján Žovinec.

Hneď po oslobodení nastúpila nová generácia hudobníkov. Primášom sa stal Jozef Michalec. Vtedy mala hudba dvoje husle, kontry, harmoniku a bubon. Táto hudba hrávala aj v prvých rokoch existencie dedinskej folklórnej skupi-

ny. Kapela Jozefa Michalca našla nové uplatnenie hlavne po vzniku folklórnej skupiny Selčan (1964). Niektorí jej členovia síce už pre starobu prestali hrať, no sláčiková hudba sa v uvedenom období rozrástla o klarinet a kontrabas a zároveň prišla ďalšia generácia hudobníkov. Primášsky post stále zastával Jozef Michalec, ktorý na poste primáša pôsobil viac ako polstoročie. Dnes už nie je medzi nami, no takmer donedávna (až do roku 2007) aj vo svojich 86 rokoch sme mali možnosť precítiť jeho jedinečný a nenapodobiteľný hudobný prejav v hre na husliach, ktorý pútal i okolitých primášov z regiónu.

Dodnes hrávajú v tejto hudbe Vincent Ondriška (1941) – kontry (vedúci ľudovej hudby), Jozef Michalec mladší (1949) – klarinet, Bystrík Ondriška – husle (1954), Peter Krčmárík (1961) – akordeón alebo heligónka, Jaroslav Ondriška (1959) – kontrabas, Vladimír Ondriška (1949) – heligónka a spoločne k tejto generácii sa pridávala i najmladšia generácia ďalších muzikantov Tomáš Vlk (1983) – husle, Ondrej Ondriška (1986) – husle, Ján Vlk (1980) – kontry, Peter Žovinec (1975), Lukáš Kováčik (1987), Stanislav Puna (1977) – heligónka, Peter Kováčik (1988) – kontrabas, Matúš Ellinger (1987), Roman Miškech (1984) – klarinet, Tomáš Žovinec (1989) – ozembuch.

S folklórnou skupinou odohrala kapela veľa predstavení. Okrem spomínaných spoločných vystúpení s folklórnou skupinou chodia títo hudobníci hrať aj samostatne – na svadby, poprávky, hody, obecné oslavy a menšie zábavy.

Veríme, že týchto muzikantov snáď raz nahradí ďalšia generácia aby sa jej dnes už 170-ročná kontinuita nepretrhla.

Lubica Žovincová

140. VÝROČIE VZNIKU STÁLEJ DIVADELNEJ OCHOTNÍCKEJ SCÉNY V NOVOM MESTE NAD VÁHOM

Prvá zmienka o ochotníckom divadle pochádza z roku 1870, keď sa v Novom Meste nad Váhom hrala Podolského fraška Kocúrkovský bál (Podolský je pseudonym Viliama Paulínyho-Tótha). Touto najstaršou historickou zmienkou v Národných novinách (II., 14. 10. 1871, č. 122, s. 3) sa začala bohatá tradícia novomestského ochotníckeho divadelného diania. Na predstavení sa zišlo viac ako 700 divákov z 13 obcí.

Po vzniku ČSR vznikli dramatické odbory: DO TJ Orla československého (1919 – 1937), DO TJ Sokol (1919 – 1936). Pravidelnou činnosťou nadviazali na Spolok slovenskej mládeže (1918), ktorého zakladateľkou bola Ľudmila Podjavorinská (najväčšiu aktivitu vyvíjala pod pseudonymom Nechtík). Ako režisér v spolku pracoval A. Raška, rím.kat. kaplán. V rokoch 1918 – 1938 pracovalo v meste 25 divadelných kolektívov. Najúspešnejší bol Krúžok divadelných ochotníkov Jozefa Hollého (1925 – 1948). Vedúcou osobnosťou bola Anna Urbančíková,

manželka Jozefa Hollého. Najväčší úspech dosiahol tento kolektív na IX. celoslovenských divadelných závodoch ÚSOD-u v Martine (1932), kde mu za uvedenie 3. dejstva Urbančovej hry Zlatý močiar v režii Emila Boldizára odborná porota prisúdila prvú cenu: Memoriál slovenského divadelného ochotníctva na rok 1933. Bohaté divadelné dianie pokračovalo i po roku 1945: KDOJH, kolektív K-48 pod vedením Viktora Nováka, kolektív pri závodných výboroch ROH, detské súbory v základných a stredných školách, kde dominovali režisérske osobnosti ako Anna Kubánová, Anna Štukovská a Ondrej Michalík, krúžky v ČSM a v armáde v spolupráci s civilnými strednými školami a divadelné súbory pri Dome osvety. Po režiséroch Vladimírovi Štukovskom, Viktorovi Novákovi, Jozefovi Kohútkevi a Anne Kubánovej prevzal post režiséra amatérsky herec Štefan Psotný. Pod jeho vedením vznikla v roku 1992 Stála divadelná ochotnícka scéna, ktorá združuje DDS Javorinčatá, MDS Javorinka

pod vedením Márie Kubovicovej a DS Javorina pod vedením Štefana Psotného. Spolu vytvorili režisérsku dvojicu, ktorá vedie tieto súbory dodnes. DS Javorina z pôvodného pôsobenia v ČSLA prešiel k ostatným súborom do MsKS, ktoré spoločne s vedením mesta vytvára podmienky na prácu a reprezentáciu aj mimo mesta, na divadelných podujatiach nielen v SR a ČR, ale aj medzi Slovákmi žijúcimi v Srbsku. Každý súbor vytvorí v sezóne najmenej jednu inscenáciu. Aktivita sa rozšírila o Festival Aničky Jurkovičovej (12. ročník v roku 2009). Na festivaloch ASUT a A. Jurkovičovej získali ochotníci 11 titulov laureáta festivalu. Ocenením ich práce bolo udelenie Výročnej ceny Víta Nejedlého čs. Ministerstvom národnej obrany v roku 1987. V roku 1995 udelilo Ministerstvo kultúry SR Š. Psotnému Poctu Hany Meličkovej a v roku 2000 dostal od generálneho riaditeľa Národného osvetového centra Medailu D. G. Licharda, ktorú udelil v roku 2005 aj SDOS DS Javorina.

Zdroj: Výročia 2010, NOC Bratislava

POCHOTNÍCKE DIVADLO V BOŠÁCI OSLÁVILO STOROČNICU

V Miestnom kultúrnom stredisku v Bošáci sa v nedeľu 23. mája 2010 uskutočnilo divadelné predstavenie hry Ferka Urbánka Kamenný chodníček pri príležitosti 100. výročia ochotníckeho divadla v Bošáci. V preplnenej sále návštevníci s napätím sledovali vynikajúce herecké výkony súčasných členov divadelného súboru, ktorí sa snažia v tejto záujmovej činnosti dôstojne kráčať v šľapajach svojich predchodcov. Po minuloročnom veľmi úspešnom uvedení Tajovského veselohry Ženský zákon nacvičili v tomto roku divadelnú hru Kamenný chodníček, s ktorou bošácki divadelníci začínali túto záujmovú činnosť pred sto rokmi.

Ako spomenula vo svojom príhovore predsedníčka komisie pre školstvo, kultúru, šport, obchod, služby a cestovný ruch pri Obecnom zastupiteľstve v Bošáci Mgr. A. Rydzá, ochotnícke divadlo v Bošáci má hlboké korene. Už pred sto rokmi, v r. 1910, prišli viacerí Bošáčania, prahnúci po kultúre na to, že by bolo vhodné začať hrať divadlá. Od myšlienky k činu nebolo ďaleko. Pána dekana Feitschera, správcu rímskokatolíckej fary, táto myšlienka tak zaujala, že sa podujal robiť režiséra. Obstaral viaceré texty divadelných hier a najviac sa mu zapáčila hra Ferka Urbánka Kamenný chodníček. Hercov sa mu podarilo získať, koľko bolo treba. Po mnohých náročných skúškach predstavenie uzrelo svetlo sveta ešte v tom istom roku. Hralo sa v miestnej krčme. Hra sa vydarila, hercov aj ďalších záujemcov to povzbudilo k takejto záujmavej kultúrno-výchovnej činnosti. Do vybudovania Sokolovne sa hrávalo v krčmách, zväčša na Drábovci. Keď športová organizácia Sokol a neskôr aj Orol postavili svoje budovy, v ktorých boli aj na tú dobu primerané sály, hrávalo sa tam. Pani Emília Magová Petrovi Dzurákoví o tom povedala, že tieto športové organizácie nešli proti sebe, ale snažili sa pretromfnúť jedni druhých v nacvičovaní divadiel a kultúrnych akadémií. Keď do Sokolovne zaviedli Kaššovicovci (Karáskech) elektrické svetlo, to už bola vymoženosť! Potom elektrinu zaviedli aj do Orolne. Keď nacvičovali nejaké divadlo, kúpili sokoli a orli navzájom jedni druhým lístky, aby sa mohli pochváliť, čo nacvičili.

A to bolo pekné. Riznerova vnučka, Emília Regentíková, bola režisérka, ale aj kostymérka, ktorá navrhovala, aj sama šila, zväčša za svoje peniaze, nádherné kostýmy pre hercov a rozprávkové dekorácie. Keď herci účinkovali a často aj tancovali, z kabínky kina ich osvetľovač osvetľoval, takže krásna rozprávka, ktorú hrali, bola taká nádherná, že sa to nedá vysloviť. Po predstavení pán učiteľ Miroslav Hatala, ktorý osvetľoval, ukázal záujemcom v kabíne kina, ako sa to farebnými klíčkami robí. To boli úplné zázraky s lampami. Režisérmi po pánu dekanovi Feitscherovi za dlhé roky boli: Markovič a jeho manželka, Uray, Blahuta, Elena Wolfová, Janko Kozáček – všetko učiteľia na katolíckej škole. Ale réžiu mal aj notár Róbert Bunda, ďalej i Jozef Bránsky. Jeho syn, akademický maliar, Ľudovít Bránsky, maľoval kulisy. Všetci spomenutí zabezpečovali divadelnú činnosť v Orolni. Pre účinkovanie v Sokolovni režisérmi okrem Emílie Regentíkovej boli tiež učiteľia: Miroslav Hatala, Anna Mojžišová-Mocková, Oľga Bažantová-Kaššovicová, Ľudovít Kaššovic i farárova manželka pani Domková. Režiséri – tiež učiteľia – v osade Zabudíšová (najskôr v krčme u Jakubíkovej, neskôr v škole a v KD): Ján Justh, Petro a neskôr – až do zrušenia školy – manželia Božena a Adam Rýdzi. Najčastejšie hrali Pavlína Adamovicová, Štefan Adamovic, Oľga Adamaťová a mnohí ďalší.

V predvojnovom a vojnovom i povojnovom období najčastejšie hrali, a to i hlavné úlohy: Štefan Štrba, Betka Turánková, Kulichých dievčatá, Aurélia Paučinová a mnohí iní.

• JUBILUJÚCE KOLEKTÍVY

Ďalší režiséri novšieho obdobia, okrem MUDr. Schneidera, boli tiež učitelia na tunajšej základnej škole: Aurélia Paučinová, Elena Kubíková, Elena Trúsiková, Ján Trúsik, Blažena Dugáčková, Dušan Dugáček, Ján Jurák.

Po prvej svetovej vojne s Bošáckou svadbou boli Bošáčania dva týždne vo Viedni, aj v Prahe. Pamätníci s láskou spomínajú na hru Lampáš, Bačova žena, Jánošík, Dvanásť mesiačikov, Radúz a Mahuliena, Strídža spod hája, Hríza čo sa robí.

Po druhej svetovej vojne hrávali: Peter Dzúrák, Štefan Paučin, Aurélia Paučinová, Rudolf Katrinec, Vladimír Ondrášek, Božena Mikulcová, Štefan Beňovič. A neskôr Adam Rýdzi, Viera Slováková, Ján Kochan, Jozef Betík, Ladislav Bero (bol aj dlhoročný technik), Jarmila Mináriková, Dagmar

Chlapíková, Eva Chlapíková, Viera Ochodnická, Peter Janega, Eva Adamaťová, Anna Staňáková, Mária Dzúráková, Martin Juráček a mnohí ďalší.

V poslednom období sa okrem divadiel ochotníckí herci veľmi pekne angažujú v už celkove známych Bošáckych baveničkách, v ktorých zabávali obecnosť vždy s iným programom sedem rokov. Účinkujú tam v podstate tí istí herci, čo v divadle. Sú to: Magda Čačíková, Ján Wittkay, Lýdia Zámečníková, Danko Vavrová, Anna Rydzá, Jarmila Zámečníková, Katka Jakubíková, Marek Brezovák, Monika Rýdza, Žofia Hrančová, Mária Katrincová i ďalší. Ich predstavenia majú úroveň a je o ne záujem v okolitých, dokonca i vzdialenejších obciach.

Bohatú divadelnú činnosť si návštevníci divadelného predstavenia Kamenný chodník mohli pozrieť i na výstave fotografií, ktorá bola nainštalovaná v sále miestneho kultúrneho strediska.

Mária Kosová

TRENČIANSKY SPEVÁCKY ZBOR SI PRIPOMÍNA 75. VÝROČIE VZNIKU

Zbor nadviazal na tradíciu Učiteľského speváckeho zboru, založeného učiteľmi trenčianskeho okresu v roku 1935. V rokoch 2. svetovej vojny sa jeho činnosť utlmila, no už v roku 1946 znova ožila pod vedením Jána Majtása. Zbor usporadúval celovečerné a výchovné koncerty pre žiakov ZŠ a SŠ, zúčastňoval sa na súťažiach a prehliadkach, vystupoval v Prahe, Brne a Bratislave, častejšie v Trenčianskych Tepliciach, každoročne v Luhačovičiach, Hrozenkove, Javorine, Znojme. Absolvoval aj niekoľko zájazdov do zahraničia. Na týchto tradíciách vznikol v roku 1978 miešaný Trenčiansky spevácky zbor ako reprezentačné teleso trenčianskeho regiónu. Od roku 1. 1. 1980 pôsobil ako kolektív MKS v Trenčíne. Prvým dirigentom bol PhDr. Jozef Vakoš, ktorý v júni 1984 ukončil svoje umelecké pôsobenie, a dirigentského postu sa ujal jeho syn Dr. Jozef Vakoš ml., PhD. V roku 1989 ukončil svoje pôsobenie prvý predseda zboru Jozef Pavlacký, po ňom bol predsedom Dušan Chren a od roku 1998 je predsedom Ing. Jozef Kohút. Trenčiansky spevácky zbor sa zúčastňuje na regionálnych (krajských) i celoslovenských súťažných prehliadkach. Na 3. krajskej

súťaži speváckych zborov MS (1997) získal zlaté pásmo a postup na celoslovenskú súťaž v Banskej Bystrici (1997), kde získal zlaté pásmo s pochvalou poroty. V jubilejnom roku 2005 sa zbor zúčastnil na Festivale V. Fíguša-Bystrého v Banskej Bystrici (s účasťou zborov z Česka, Maďarska a Srbska), na ktorom sa tiež umiestnil v zlatom pásme. V máji 2006 sa zúčastnil na 1. ročníku medzinárodnej súťaže speváckych zborov Musica sacra v Bratislave, kde získal strieborné pásmo, bol najlepším zborom zo Slovenska a celkovo tretím. V jeseni 2006 sa prezentoval na medzinárodnej súťaži Trnavské zborové dni, kde získal zlaté pásmo v kategórii duchovná hudba.

Zbor koncertuje samostatne doma i v zahraničí (Zürich), účinkuje i na chrámových podujatiach. Jeho repertoár tvoria skladby všetkých štýlových období, pri interpretácii vokálno-inštrumentálnych skladieb spolupracuje s Komorným orchestrom mesta Trenčín. Pravidelne vystupuje na adventnom festivale speváckych zborov Daj Boh šťastia tejto zemi.

Zdroj: Výročia 2010, NOC Bratislava

50. VÝROČIE ZALOŽENIA FOLKLÓRNEJ SKUPINY TEPLANKA

Trenčianska Teplá má krásne vyšívaný kroj, krásne ľudové zvyky a piesne. Toto i uvedomili aj členky Slovenského zväzu žien v obci. Jeho predsedníčka Antónia Hromádková v spolupráci s Annou Karabcovou – predsedníčkou Červeného kríža začali navštevovať starších rodákov za účelom zozbierania teplanských piesní, ktoré sa spievali pri rôznych príležitostiach, na svadbách, pri krstínach alebo fašiangových zábavách.

Najviac zozbierali piesní, ktoré sa spievali počas svadby, a tak vzniklo divadelné pásmo so spevmi a tancom pod názvom Teplanská svadba. Bolo to v roku 1960. S týmto svadobným pásmom pod vedením pána učiteľa Štefana Filipa chodili vystupovať po okolitých dedinách. Spolupracovali s Osvetovou besedou v Trenčianskej Teplej, ktorej správcom bol učiteľ Jozef Pavlacký a s učiteľom Jozefom Dobošom, ktorý bol členom Speváckeho zboru slovenských učiteľov.

Pravidelné nácviky sa konali vo zväzackej klubovni, v bývalom starom mlyne a prvými účinkujúcimi boli: Antónia Hromádková, Helena Hošťáková, Maria Diviaková, Terézia Galová, Vlasta Švecová, Margita Masárová, Zdenka Horňáková, Oľília Košútová, Daniela Kováčová, Oľga Pružincová, Emília Kamenárová, Oľga Hrušková, Eva Linhartová, Jozefína Ježíková, Marta Marčeková, Maria Vakošová, Anna Šmatláková, Anna Gazdíková, Adela Suchá, Eva Znamenáková, Štefánia Planková, Ester Beláková, Emília Horňáková, Mária Pavlacká, Marta Šandorčinová, Oľga Petrgalovičová.

Dlhoročnou členkou súboru bola aj Vlasta Švecová. Samozrejme, že svadba sa nemohla obísť bez mužov, čiže v skupine účinkovali aj mládenci a muži: Ján Švec, Pavol Veselý, Pavol Rekem, Tomáš Stískala, Jozef Kubenka.

Súbor nepracoval stále v rovnakom zložení. Účinkujúci sa menili, pribúdali rodinné povinnosti aj rôcky. Ale harmonikára Jožka Johaníka akoby sa rôcky nedotkli. Stále nás sprevádza so svojou harmonikou na každom vystúpení.

Po určitom čase dostala spevácka skupina názov Teplanka. Na jej vzniku majú najväčšiu zásluhu páni Jozef Šandorfi – scenárista, Štefan Filip, Jozef Pavlacký a pani Anna Karabcová.

Teplanka je úzko spätá aj s menom pána učiteľa Jozefa Doboša, ktorý do kolektívu vstúpil v roku 1969. Okrem dirigovania súboru notoval teplanské piesne, upravoval národné aj sakrálné piesne. Pod jeho vedením sa skupina v súťažiach vždy umiestnila na popredných miestach. V roku 2000 odstúpil zo zdravotných dôvodov.

Spevácka skupina Teplanka sa pravidelne zapájala do okresných súťaží organizovaných Okresným výborom Slovenského zväzu žien. Za svoju aktivitu dostali 75-tisíc korún na zakúpenie nových krojov. Kroje boli nakúpené a stali sa majetkom Osvetovej besedy.

Bez účasti skupiny sa vtedy v obci neobišla žiadna spoločenská udalosť alebo oslava. Boli to hlavne oslavy oslobodenia obce a účasť v sprievode pri oslavách 1. mája v Trenčianskych Tepliciach.

• JUBILUJÚCE KOLEKTÍVY

Skupina pravidelne účinkovala pri svadobných obradoch, uvítaní detí do života, na pohreboch, primíciách, na vernisážach (aj na vernisáži nášho rodáka, akademického maliara Jána Šandoru), aj oslavách pri príležitosti prvej písomnej zmienky obcí i výročia uvedenia električky do prevádzky.

Teplanka sa zúčastňovala aj na veľkých folklórnych podujatiach, napríklad v Starom Hrozenkove, Mníchovej Lehotě a Brunovciach.

V roku 1981 na Okresnej folklórnej súťaži v Trenčíne získala členka skupiny *Zdenka Horňáková* 1. miesto v speve a v roku 1983 v Dolnej Súči získala *Beáta Šebáková-Dunajčíková* tiež 1. miesto.

V roku 1998 skupina vyhrala okresné kolo v súťaži folklórnych súborov a postúpila do krajského kola.

V roku 2000 Teplanka vystúpila na Okresnej konferencii invalidov v Trenčianskej Teplici s pásmom *Dožinky*.

Teplanka sa zúčastňovala aj na družobných stretnutiach v Uherskom Ostrohu. Teraz pokračuje v úspešnom reprezentovaní obce.

V auguste 2003 prevzal vedenie skupiny *Mgr. Dušan Winkler* a Teplanka ďalej rozdáva radosť peknými teplanskými piesňami a pohľadom na krásne kroje.

Od roku 2002 sa pravidelne zúčastňuje na folklórnom festivale, ktorý usporadúva Matica slovenská v Trenčianskych Tepliciach.

Veľký úspech dosahuje aj na vystúpeniach na jazykovo zmiešaných územiach, ktoré takisto organizuje Matica slovenská.

V roku 2007 vystúpila na folklórnej prehliadke vo Vsetíne na Morave. Tiež účinkovala na družobnom stretnutí v rakúskom meste Spitz.

V roku 2008 obecný úrad pripravil peknú výstavu – Deň teplanského kroja. Pri tejto príležitosti spevácka skupina

Teplanka pokrstila svoje prvé CD.

Skupina pravidelne účinkuje v rámci Mesiaca úcty k starším. Pozývajú ju aj seniori z Novej Dubnice alebo Trenčianskych Teplic na spríjemnenie svojich spoločenských posedení.

V roku 2009 sa dve členky skupiny – *Anna Laskovičová* a *Helena Uherková* zúčastnili na Krajskom festivale hudobného folklóru v Zemianskych Kostolnoch, kde svojím

spevom dobre reprezentovali svoju obec.

Teraz folklórna skupina pod odborným vedením *Mgr. Dušana Winklera* a harmonikára *Jozefa Johaníka* nacvičuje ľudové piesne aj piesne iných národov, ktorými chce obohatiť svoj repertoár.

Čo je hlavným poslaním folklórnej skupiny Teplanka?

Zachovať bohatú tradíciu zvykov, piesní a krásnych teplanských krojov pre budúce generácie.

Zdroj: Bulletin k výročiu

DYCHOVÁ HUDBA BODOVANKA KRIVOSÚD-BODOVKA ROZDÁVA RADOSŤ UŽ 35 ROKOV

V Krivosúde-Bodovke, v obci s viac ako storočnou tradíciou dychovej hudby, začal v roku 1972 učiť Ján Horňáček mladých chlapcov hrať na hudobných nástrojoch. V roku 1975 z nich za výdatnej pomoci vtedajšieho MNV v Krivosúde-Bodovke vznikla dychová hudba Bodovanka. V tom istom roku začal s kapelou odborne spolupracovať Miroslav Křížek, kapelník vojenskej hudby v Trenčíne, a neskôr *Gejza Příbela*. Obaja pomáhali autorsky a tiež úpravami ľudových piesní pre dychovú hudbu z okolia Bodovky. Bodovanka si pomerne rýchlo našla cestu k milovníkom dychovej hudby v blízkom a postupne i vzdialenom okolí. Pravidelne sa zúčastňovala na okresných súťažiach dychových hudieb, v roku 1985 postúpila do krajského kola v Piešťanoch, kde obsadila 3. miesto,

a v roku 1988 postúpila do krajského kola v Šaštíne.

Kapela sa zúčastnila na mnohých festivaloch dychových hudieb: Velský ryneček, Hluk, Dolná Krupá, Bánovce nad Bebravou, Topoľčany, Starý Hrozenkov, rada spomína na vystúpenia na festivaloch v rodisku Karola Pádívého v Dolní Cerekvi (1985, 1988) a na účinkovanie na Bratislavských dychových slávnostiach (1991). Bodovanka realizovala niekoľko nahrávok v Slovenskom rozhlas v Bratislave a viackrát účinkovala v Slovenskej televízii, v televízii Markíza i VTV. V roku 1992 nahrala magnetofónovú kazetu s názvom *Hrá Bodovanka*, hrá a v roku 1998 spoločnú MG kazetu s *DH Vičovanka* pod názvom *Bodovanka a Vičovanka* vyhrávajú. Kapela účinkovala niekoľkokrát i v zahraničí: v Poľsku,

Rakúsku, bývalej Juhoslávii, Holandsku i v Česku. V repertoári popri ľudových piesňach z regiónu Považského Inovca majú pevné miesto aj piesne známych slovenských i moravských autorov pre dychovú hudbu a orchestrálne skladby. Za 35 rokov kapela účinkovala na mnohých spoločenských podujatiach, zábavách, svadbách, slávnostiach a koncertoch – všade tam muzikanti rozdávali radosť, potešenie a dobrú náladu.

Od roku 1984 je umeleckým vedúcim Bodovanky *Antonín Maděra*, ktorý sa ako autor i aranžér podieľa na mnohých skladbách. Súbor tvorí 13 muzikantov, spievajú: *Alena Mináriková*, *Viera Kotlíriková*, *Marta Dohňanská* a *Milan Pavlech*. Kapelníkom Bodovanky od jej vzniku je *Milan Horňáček*.

Zdroj: Výročia 2010, NOC Bratislava

Odporúčajúca bibliografia

I. ŠTÁTNA SPRÁVA A SAMOSPRÁVA

Kde sme?: mentálne mapy Slovenska / editori: Martin Bútora. - 1. vyd. - Bratislava : Inštitút pre verejné otázky : Kalligram, 2010. - 583 s.

Vývoj Slovenska od roku 1989 po súčasnosť. Publikácia zachytáva politický a ekonomický vývoj, zahraničnú politiku i kvalitu života Slovákov.

GORBAČOV, Michail Sergejevič

Morálne úvahy o 20. storočí: Gorbačov a Ikeda o buddhizme a komunizme / Michail Gorbačov a Daisaku Ikeda. - Bratislava : Balneotherma, 2009. - 179 s.

Autori diela – Michail Gorbačov, posledný prezident ZSSR a Daisaku Ikeda, profesionálny politik a náboženský filozof sa vo svojich rozhovoroch vyjadrujú k udalostiam 20. storočia a jeho morálnym odkazom.

HEYWOOD, Andrew

Politické ideológie / Andrew Heywood. - 4. vyd. - Plzeň : Vydavateľství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. - 362 s. *Knižná publikácia z oblasti politológie, ktorá rozoberá politické ideológie vo svete.*

KRAJČOVIČ, Milan

Slovenské národné hnutie v medzinárodnom kontexte: od roku 1820 po vznik Slovenského štátu / Milan Krajčovič. - 1. vyd. - Bratislava : SAP - Slovak Academic Press, 2010. - 459 s.

Slovenské národné hnutia od r. 1820 po r. 1939.

KRÁĽOVÁ, Zuzana

Európske fondy pre Slovensko / Zuzana Kráľová. - 1. vyd. - Bratislava : Zastúpenie Európskej komisie v SR, 2009. - 81 s.

Hodnotiaca štúdia o európskych fondoch a realizovaných projektoch na Slovensku.

MORVAY, Karol

Hospodársky vývoj Slovenska v roku 2009 / Karol Morvay. - 1. vyd. - Bratislava : Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied, 2010. - 97 s.

Hospodárska politika a hodnotenie ekonomického rastu Slovenska v r. 2009.

Slovensko 2008: súhrnná správa o stave spoločnosti / Bratislava : Inštitút pre verejné otázky, 2009. - 749 s.

SVÁK, Ján

Ústavné právo Slovenskej republiky: osobitná časť / Ján Svák, Ľubor Cibulka. - 3. rozš. vyd. - Bratislava : Bratislavská vysoká škola práva; Žilina : Eurokódex, 2009. - 1066 s.

SVÁK, Ján, 1960 –

Ústavné právo Slovenskej republiky: všeobecná časť / Ján Svák, Ľubor Cibulka, Karel Klíma. - 2. vyd. - Bratislava; Bratislavská vysoká škola práva; Žilina : Eurokódex, 2009. - 977 s.

Štatistická ročenka Slovenskej republiky 2009 / Bratislava : Veda, 2009. - 692 s.

Súhrnné štatistické údaje Slovenska za rok 2009.

Zákonník práce: úplné znenie Zákonníka práce č. 311/2001 Z. z. v znení zákonov... s podrobným komentárom a judikatúrou: platný od 1. marca 2010. - [1. vyd.] - Bratislava : Nová Práca, 2010. - 262 s.

II. OSVETA, KULTÚRA

DOWSWELL, Paul

Druhá svetová vojna: najvýznamnejšie udalosti / Paul Dowsell. - Praha : Ottovo nakladatelství, 2009. - 128 s. *Najvýznamnejšie bitky z obdobia 2. svetovej vojny.*

MURIN, Ivan

Teoretické východiská k problematike kultúrneho a prírodného dedičstva / Ivan Murin. Prírodné dedičstvo Slovenska / Peter Andráš. - 1. vyd. - Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Fakulta prírodných vied, 2008. - 104 s. *Publikácia o kultúrnom a prírodnom dedičstve Slovenska.*

NOVÁK, Jozef, 1930 –

Pečate miest a obcí na Slovensku. 2 zväzky / Jozef Novák. - 1. vyd. - Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, 2008.

Rozsiahla 2-zväzková heraldická encyklopédia.

OBŮRKOVÁ, Eva

Kam na Slovensku s deťmi i bez nich / Eva Obůrková. - 1. vyd. - Brno : Computer Press, 2010. - 128 s.

Turistické zaujímavosti Slovenska.

Slovensko : [A – Ž] / Viliam Čičaj. - Bratislava : Ikar, 2009. - 488 s. *Encyklopédia o zaujímavostiach a pamiatkach Slovenska i o jeho významných osobnostiach.*

SOLEJ, Peter

Slovenská koruna 1993 – 2008 / Peter Solej. - 1. vyd. - Prešov : Victoria, 2008. - 150 s.

Publikácia o vývoji slovenskej koruny v r. 1993 – 2008.

TURČAN, Vladimír

Archeologické pamiatky / Vladimír Turčan a kolektív. - 1. vyd. - Bratislava : DAJAMA, 2009. - 127 s.

Archeologické pamiatky a zaujímavé archeologické artefakty, ktoré sa nachádzajú na Slovensku.

III. REGIONÁLNE DOKUMENTY

BERKOVÁ, Eva

Literárne osobnosti podjavorinského kraja: / Eva Berková, Ľudmila Fraňová. - [1. vyd.]. - Nové Mesto nad Váhom : Tising, 2009. - 157 s.

Biografický slovník významných literárnych osobností Podjavoriny.

Bulletin 2009. č. 3, č. 4. - Trenčín : Štatistický úrad Slovenskej republiky – pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne, 2009. - 154 s. *Stav ekonomiky Trenčianskeho kraja za 2. polrok 2009.*

Ilešházirovci - vojaci, diplomati, zberatelia a meceni / texty Vlastimil Hábl. - 1. vyd. - Trenčín : MS Design, 2009. - 168 s.

Obrazová publikácia nám približuje dejiny šľachtického rodu Ilešházirovcov.

KADLECOVÁ, Stanislava

Zamestnanci a priemerné mesačné mzdy v Trenčianskom kraji v roku 2008 / Stanislava Kadlecová. - Trenčín : Štatistický úrad Slovenskej republiky – pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne, 2009. - 69 s.

Štatistika o zamestnancoch a mzdových prostriedkoch v našom kraji v r. 2008.

• KULTÚRA A OSVETA V TLAČI

KIACOVÁ, Eva

Mníchova Lehota 740: monografia obce / zostavil autorský kolektív pod vedením Evy Kiacovej. - 1. vyd. - Mníchova Lehota : Obecný úrad, 2009. - 147 s.

Monografia Mníchovej Lehoty bola vydaná pri príležitosti 740. výročia 1. písomnej zmienky.

KRUMPÁROVÁ, Andrea

Stav a pohyb obyvateľstva v Trenčianskom kraji k 31. 12. 2008 / Andrea Krumpárová. - Trenčín : Štatistický úrad Slovenskej republiky – pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne, 2009. - 86 s.

Demografická štatistika Trenčianskeho kraja k 31. 12. 2008.

KUBELOVÁ, Mária

Gymnázium Ľudovíta Štúra: 90 rokov : 1919 – 2009 / autorsky pripravila: Mária Kubelová. - 1. vyd. - Trenčín : Gymnázium Ľudovíta Štúra, 2009. - 48 s.

Publikácia o významných osobnostiach, ktoré maturovali na trenčianskom gymnáziu v r. 1919 – 2009.

KUBÍKOVÁ, Klára

Miloš Alexander Bazovský 1899 – 1968: [katalóg výstavy]. - 2. dopl. a preprac. vyd. - Trenčín : Galéria Miloša Alexandra Bazovského; Bratislava : Slovenská národná galéria, 2008.

Rozsiahly katalóg bol vydaný pri príležitosti 110. výročia narodenia významného slovenského maliara M. A. Bazovského.

RUMÁNEK, Gustáv

Staroturianske trvalky / Gustáv Rumánek. - 1. vyd. - Stará Turá : Gustáv Rumánek, 2009. - 127 s.

Biografický slovník nežijúcich osobností, ktoré sa viažu na St. Turú.

ŠIŠMIŠ, Milan

Soblahov / zostavovatelia Milan Šišmiš, Marián Robert Zemene. - [1. vyd.]. - Martin : Osveta, 2009. - 336 s.

Prvá obsiahlejšia monografia obce.

Vademecum cezhraničnej spolupráce na Slovensku: praktický sprievodca pre každého, kto sa zaoberá cezhraničnou spoluprácou / zostavila Dagmar Lišková. - [1. vyd.]. - Trenčín : Región Biele Karpaty, [2010]. - 75 s.

Výročná správa 2008: Trenčianska nadácia / text Alena Karasová. - Trenčín : Trenčianska nadácia, [2009]. - 26 s.

Výročná správa 2008: Trenčianska vodohospodárska spoločnosť. - [1. vyd.]. - Trenčín : Trenčianska vodohospodárska spoločnosť, [2009]. - 80 s.

Spracovala: Eva Struhárová,

Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne

NAVŽDY SME SA ROZLÚČILI S IVOM VELIKÝM

(7. 1. 1941 – 1. 12. 2010)

Vo veku nedožitých 70 rokov náhle zomrel publicista, recitátor, iniciátor a organizátor kultúrno-spoločenských podujatí Ivo Veliký. Bol dlhoročným spolupracovníkom Trenčianskeho osvetového strediska a jeho nečakaný odchod nás všetkých hlboko zasiahol. Bol nielen naším spolupracovníkom, ale aj priateľom, zdrojom nevyčerateľnej energie, pohody a úsmevu, ktorý k nemu neodmysliteľne patril. Všetci sme ho poznali ako neúnnavného iniciátora a organizátora množstva kultúrnych aktivít a sme radi, že sme mali tú česť s ním spolupracovať.

Rodák zo Sučian v okrese Martin už od mladosti inklinoval k umeleckému prednesu a aktivitám súvisiacim s literatúrou a poéziou. Napriek politickým perzekúciám ako recitátor trikrát zvíťazil v celoslovenskej recitátorskej súťaži Hviezdoslavov Kubín, palmu víťazstva si odniesol z Wolkrovho Prostějova a Plávkovho Liptova. Popri umeleckom prednese sa aktívne venoval filatelii. Vystavoval v Trenčíne, Dolnom Kubíne, v maďarskej Békéscabe a francúzskom Gran-Gevrier. Aktívne sa podieľal na príprave a realizácii rôznych kultúrnych a spoločenských podujatí nielen v Trenčíne, kde žil od roku 1964, ale aj v širšom regióne, vrátane medzinárodných projektov. Jeho meno je úzko spojené s medzinárodnou súťažou dychových orchestrov Pádiveho Trenčín, spoločnými podujatiami Trenčína a Gran-Gevrier – Festivalom slovenských, resp. francúzskych filmov, podujatiami v rámci klubu Vojtecha Zamarovského, ktorého bol podpredsedom, a s 20 ročníkmi Ceny Karla Čapka v Trenčianskych Tepliciach.

Je autorom publikácií: Hry bratov Čapkovcov na slovenských divadelných scénach v rokoch 1920 – 1989 (1990), Dôverné vyznania, Z listov Karla Čapka Olge Scheinpflugovej z Trenčianskych Teplíc do Prahy 1921 – 1922 (1990), Štefánikovské atribúty v Trenčíne (2007), Profesor Janko Košecký v spomienkach jeho a našich (2004), Vďaka ti, Grécko – Stručné informácie o sochách a reliéfoch z gréckych múzeí (2005), Prehľad o živote a tvorbe V. Zamarovského (2005), Bratia Čapkovci na Slovensku (2008), spoluautorom publikácie Ulice a námestia mesta Trenčína (1999). Publikoval tiež množstvo článkov a štúdií v regionálnej tlači a monografii Trenčína. Bol nositeľom Ceny Karla Čapka za rok 1992 a Pocty generálneho riaditeľa Národného osvetového centra za šírenie umeleckého slova a propagáciu bohatstva slovenskej literatúry (2007). Dňa 22. 5. 2010, na jubilejnom 20. udeľovaní Cien Karla Čapka v Trenčianskych Tepliciach prevzal z rúk ministra kultúry ČR prof. Václava Riedelbaucha ocenenie Artis Bohemiae Amicis „za šírenie dobrého mena českej kultúry“.

Smutná správa o skone Iva Velikého nás nečakane zasiahla 1. decembra 2010.

Češť jeho pamiatke!

Pracovníci Trenčianskeho osvetového strediska

Kultúrne spektrum 1 – 2/2010 • Periodický informačný servis o aktualitách v teórii a praxi kultúrno-osvetovej práce pre potreby pracovníkov kultúry, obecných úradov v okresoch Bánovce nad Bebravou, Nové Mesto nad Váhom a Trenčín
Vydalo: Trenčianske osvetové stredisko, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín • IČO: 34059172 • Zodpovedná redaktorka: Bc. Anna Vražďová, č. tel.: 032/6555 325, e-mail: osveta@tnos.tsk.sk • Grafická úprava: Bc. Vladimíra Kmeťová
• Tlač: T-expres Trenčín • December 2010 • Náklad: 150 výtlačkov • Nepredajné • Evidenčné číslo MK SR: EV 1139/08

LISTUJEME V ZÁKONCH...

ZÁKON č. 434 z 26. októbra 2010

o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje účel, rozsah, spôsob a podmienky poskytovania dotácií¹⁾ v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

§ 2

Účel poskytnutia dotácií

(1) Ministerstvo môže v príslušnom rozpočtovom roku²⁾ poskytnúť dotáciu zo štátneho rozpočtu na tieto účely:

- a) tvorba a šírenie umeleckých diel a ich reflexií,
- b) ochrana, obnova a rozvoj kultúrneho dedičstva,
- c) podpora medzinárodnej spolupráce v oblasti kultúry,
- d) kultúrna tvorivosť a voľnočasová kultúrna aktivita,
- e) vzdelávací program v kultúre,
- f) kultúrna aktivita zdravotne postihnutých alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva,
- g) sprístupňovanie kultúrnych hodnôt žiakom základných škôl, žiakom stredných škôl a pedagogickým zamestnancom základných škôl a stredných škôl,
- h) čiastkové projekty súvisiace s projektom Európske hlavné mesto kultúry,
- i) podpora projektu, na ktorého realizáciu získal žiadateľ grant z Európskej únie prostredníctvom programu vytvoreného Európskou uniou pre kultúrne odvetvia a kultúrne subjekty, ak takýto projekt prispieva k praktickej realizácii cieľov Európskej únie vo vzťahu k Slovenskej republike.

(2) Podrobnosti o účele poskytnutia dotácie podľa odseku 1 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na poskytovanie dotácií podľa osobitného predpisu.³⁾

(4) Týmto zákonom nie sú dotknuté osobitné predpisy o štátnej pomoci.⁴⁾

(5) Na poskytnutie dotácie nie je právny nárok.

§ 3

Podmienky a rozsah poskytnutia dotácií

(1) Žiadateľom o poskytnutie dotácie podľa § 2 ods. 1 (ďalej len „žiadateľ“) môže byť

- a) fyzická osoba, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a ktorá dovŕšila vek 18 rokov,
- b) fyzická osoba oprávnená na podnikanie na území Slovenskej republiky a právnická osoba oprávnená na podnikanie na území Slovenskej republiky,⁵⁾
- c) vyšší územný celok alebo obec,
- d) rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia, ktorej zriaďovateľom je vyšší územný celok alebo obec,
- e) občianske združenie so sídlom na území Slovenskej republiky,⁶⁾
- f) nadácia so sídlom na území Slovenskej republiky,⁷⁾
- g) záujmové združenie právnických osôb, ak je právnickou osobou so sídlom na území Slovenskej republiky,⁸⁾
- h) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby so sídlom na území Slovenskej republiky,⁹⁾
- i) neinvestičný fond so sídlom na území Slovenskej republiky,¹⁰⁾
- j) vysoká škola so sídlom na území Slovenskej republiky,
- k) registrovaná cirkev alebo náboženská spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky a právnická osoba, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,¹¹⁾
- l) Matica slovenská.¹²⁾

(2) Dotáciu podľa § 2 ods. 1 možno poskytnúť žiadateľovi, ktorý realizuje projekt a spĺňa podmienky podľa osobitného predpisu,¹³⁾ a ak

- a) má na financovanie projektu, na ktorý sa dotácia požaduje, zabezpečené krytie výdavkov z vlastných zdrojov alebo iných zdrojov najmenej vo výške 5 % z celkového rozpočtu projektu; to neplatí, ak sa dotácia poskytuje žiadateľovi na účel podľa § 2 ods. 1 písm. g),
- b) poskytne súčinnosť v štátnom štatistickom zisťovaní v oblasti kultúry podľa osobitného zákona,¹⁴⁾

¹⁾ § 8a ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 383/2008 Z. z.

²⁾ § 4 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z.

³⁾ § 6 zákona č. 207/2009 Z. z. o podmienkach vývozu a dovozu predmetu kultúrnej hodnoty a o doplnení zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. § 4a ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 241/1994 Z. z. o meste Martin ako centre národnej kultúry Slovákov v znení zákona č. 182/2009 Z. z.

⁴⁾ Napríklad čl. 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 83, 30. 3. 2010), zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.

⁶⁾ Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.

⁷⁾ Zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ § 20f až 20j Občianskeho zákonníka.

⁹⁾ Zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ Zákon č. 147/1997 Z. z. o neinvestičných fondoch a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ § 4 a § 19 ods. 1 zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení zákona č. 394/2000 Z. z.

¹²⁾ Zákon č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov.

¹³⁾ § 8a ods. 4 a 8 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení zákona č. 383/2008 Z. z.

¹⁴⁾ Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.

- c) nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin proti majetku, ak ide o žiadateľa, ktorý je fyzickou osobou,
- d) správca dane voči nemu neevduje nedoplatky voči rozpočtu obce.

(3) Dotáciu na obnovu národnej kultúrnej pamiatky¹⁵⁾ možno poskytnúť žiadateľovi, ktorý je jej vlastníkom, správcom alebo iným oprávneným držiteľom.¹⁶⁾

(4) Žiadateľ, ktorému bola poskytnutá dotácia, nesmie ju previesť na inú fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ak nejde o priamu úhradu výdavkov spojených s realizáciou projektu.

- (5) Dotáciu nemožno poskytnúť ani použiť na
 - a) úhradu záväzkov z predchádzajúcich rozpočtových rokov,
 - b) refundáciu výdavkov uhradených v predchádzajúcich rozpočtových rokoch,
 - c) úhradu miezd, platov, služobných príjmov a ich náhrad a ostatných osobných vyrovnaní,
 - d) úhradu výdavkov na prevádzku žiadateľa.

§ 4

Spôsob poskytnutia dotácií

(1) Dotáciu možno poskytnúť žiadateľovi na základe písomnej žiadosti o poskytnutie dotácie (ďalej len „žiadosť“), ktorej súčasťou je vyplnenie elektronického formulára na webovom sídle ministerstva. Žiadosť sa predkladá ministerstvu na základe ministerstvom zverejnenej výzvy na webovom sídle ministerstva najneskôr do 10. novembra príslušného rozpočtového roka, na ktorý sa dotácia požaduje.

(2) Okrem potvrdení a vyhlásení podľa osobitného predpisu¹⁷⁾ je prílohou k žiadosti

- a) popis projektu na účel poskytnutia dotácie,
- b) celkový rozpočet projektu,
- c) doklad o právnej subjektivite žiadateľa, ak je žiadateľom právnická osoba, s výnimkou žiadateľa podľa § 3 ods. 1 písm. c),
- d) doklad preukazujúci oprávnenie prevádzkovať živnosť alebo iný doklad preukazujúci oprávnenie podnikat', ak je žiadateľom fyzická osoba podľa § 3 ods. 1 písm. b),
- e) výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace ku dňu podania žiadosti, ak je žiadateľom fyzická osoba,
- f) doklad o zriadení bežného účtu žiadateľa v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, na ktorý sa dotácia má poskytnúť,
- g) doklad preukazujúci finančné krytie podľa § 3 ods. 2 písm. a),
- h) doklad preukazujúci oprávnenie podľa § 3 ods. 3, ak je predmetom financovania nehnuteľnosť,
- i) písomné vyhlásenie žiadateľa, že poskytuje súčinnosť a poskytne súčinnosť v štátnom štatistickom zisťovaní v oblasti kultúry podľa osobitného zákona,¹⁴⁾
- j) písomné vyhlásenie žiadateľa, že nemá záväzky voči rozpočtom obcí.

(3) Vzor žiadosti, popisu projektu podľa odseku 2 písm. a) a celkového rozpočtu projektu podľa odseku 2 písm. b) a ďalšie podrobnosti o náležitostiach žiadosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(4) Neúplnú žiadosť alebo žiadosť, ktorá neobsahuje prílohy podľa § 4 ods. 2, ministerstvo neposudzuje.

(5) Ministerstvo poskytne dotáciu na základe písomnej zmluvy, ktorá obsahuje

- a) identifikačné údaje zmluvných strán,
- b) predmet zmluvy,
- c) účel, na ktorý sa dotácia má poskytnúť v rámci vymedzenej oblasti podľa § 2 ods. 1,
- d) výšku dotácie,
- e) číslo účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, na ktorý sa dotácia poukazuje,
- f) podmienky použitia dotácie,
- g) práva a povinnosti zmluvných strán,
- h) podmienky zúčtovania dotácie a termín odvodu výnosov z prostriedkov štátneho rozpočtu,
- i) číslo účtu v Štátnej pokladnici, na ktorý sa poukazujú nepoužité finančné prostriedky a výnosy z prostriedkov štátneho rozpočtu,
- j) sankcie za porušenie finančnej disciplíny,¹⁸⁾
- k) dôvod a spôsob odstúpenia od zmluvy,
- l) vymedzenie času, na ktorý sa zmluva uzatvára,
- m) možnosť jednorazového alebo postupného čerpania dotácie,
- n) záväzok príjemcu dotácie podľa § 2 ods. 1, že poskytnutú dotáciu vráti, ak mu bola na ten istý účel už poskytnutá dotácia zo štátneho rozpočtu.

§ 5

Vyhodnocovanie žiadostí

(1) Žiadosti vyhodnocuje aspoň trojčlenná komisia, ktorú zriaďuje ministerstvo. Člen komisie nesmie byť žiadateľom ani zaujatý vo vzťahu k žiadateľovi. Za zaujatého vo vzťahu k žiadateľovi sa považuje člen komisie, ktorý sám alebo jemu blízka osoba¹⁹⁾ je:

- a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu žiadateľa,
- b) spoločníkom právnickej osoby, ktorá je žiadateľom,
- c) zamestnancom žiadateľa, zamestnancom záujmového združenia podnikateľov, ktorého je žiadateľ členom.

(2) Komisia vyhodnocuje žiadosti podľa kritérií uvedených vo výzve na predkladanie žiadostí.

§ 6

Zverejňovanie informácií

(1) Ministerstvo zverejňuje na svojom webovom sídle:

- a) úplné znenia všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich poskytovanie dotácií v jeho pôsobnosti,
- b) schválený rozpočet na dotácie podľa ich účelu na daný rozpočtový rok a predpoklad na nasledujúce dva roky,
- c) výzvu na predkladanie žiadostí spravidla dva mesiace pred termínom uzávierky predkladania žiadostí, ktorá obsahuje najmä:
 - 1. účel poskytnutia dotácie,
 - 2. formulár žiadosti v elektronickej podobe,
 - 3. definíciu oprávnených subjektov,
 - 4. disponibilný objem finančných prostriedkov na danú výzvu,
 - 5. kritériá výberu a spôsob vyhodnocovania žiadostí,

¹⁵⁾ Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁾ § 44 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. v znení zákona č. 208/2009 Z. z.

¹⁷⁾ § 8a ods. 5 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení zákona č. 383/2008 Z. z.

¹⁸⁾ § 31 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁹⁾ § 116 Občianskeho zákonníka.

6. spôsob odstraňovania formálnych nedostatkov žiadostí,
 7. termín postupu vyhodnocovania žiadostí,
 8. zloženie komisie,
 9. návrh zmluvy,
- d) zoznam všetkých schválených žiadostí aj so sumami žiadaných a poskytnutých zdrojov vrátane dátumu schválenia, výšky a účelu dotácie a identifikácie konečného prijímateľa dotácie, zmluvy, ak jej obsah nie je totožný s obsahom návrhu zmluvy predloženým vo výzve na predkladanie žiadostí,
- e) zoznam všetkých neschválených žiadostí vrátane dátumu a dôvodu neschválenia žiadosti,
- f) vyhodnotenie výsledkov už poskytnutých dotácií, ak ich má ministerstvo k dispozícii,
- g) často kladené otázky súvisiace s dotáciami.

(2) Ustanovenia osobitného predpisu²⁰⁾ o obmedzení prístupu k informáciám nie sú dotknuté.

§ 7

Kontrola a sankcie

(1) Ministerstvo vykonáva finančnú kontrolu hospodárenia s poskytnutou dotáciou.²¹⁾

(2) Ak prijímateľ dotácie porušil finančnú disciplínu, postupuje sa podľa osobitného predpisu.¹⁸⁾

§ 8

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa výnos Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 26. augusta 2008 č. MK-3026/2008-10/11619 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (oznámenie č. 362/2008 Z. z.) v znení výnosu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 28. novembra 2008 č. MK-3925/2008-10/15583 (oznámenie č. 526/2008 Z. z.) a výnosu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 9. októbra 2009 č. MK-2900/2009-10/4655 (oznámenie č. 414/2009 Z. z.).

§ 9

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2011.

Ivan Gašparovič v. r.
Richard Sulík v. r.
Iveta Radičová v. r.

²⁰⁾ § 8 až 13 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.